

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SPALIS — OCTOBER 9, 1987

Nr. 197

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„LKB Kronika“ Nr. 73

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitykite kitam!
Jei gali, padaugink!

Šeši šimtai metų klūpo...

(Tęsinys)

„Minties“ leidyklos darbuotojas Antanas Rybelis mėgino prieraišauti, kad tokio pobūdžio ateistinė literatūra nebuvo leidžiama, tačiau pats pripažino, kad objektyvus istorinių dokumentų rinkinio apie Lietuvos krikštą leidykla nesugebėjo prastumti pro bedieviškos cenzūros barjerus. Teko pasitenkinti pokario metais aršaus ateisto prof. Pakarklio paruoštu tendencingai parinktu popiežiu, skelbiančiu prieš pagoniškąją Lietuvą kryžiaus karus, bulių ištraukų rinkiniu. Kaip beveik vienigai sutarė konferencijos dalyviai, toks nepilnas, tendencingas leidinys tikrai nepasitarnaus objektyviam ir krikščionybės reikšmės mūsų kultūros istorijos įvertinimui.

Lietuvos katalikai žino, kad tokiam objektyviam įvertinimui šiandieninėje bedievių valdomoje Lietuvoje nėra sąlygų, nepaisant visų M. Gorbačiovo skelbiamų persitvarkymų ir „viešumo“ kompanijų. Jubiliejinių metų pradžioje Lietuvoje lankėsi naujasis

Maskvos RRT pirmininko pavaduotojas katalikų reikalams Kuznecovas. Tai — kadrinis saugumietis, septynetą metų dirbęs tarybinėje pasiuntinybėje Italijoje. Nepaisant inteligentiškos šypsenos, jo vizitas nieko gero nežada Lietuvos Katalikų Bažnyčiai. Kuznecovas mėgino įtikinti Lietuvos vyskupus, kad jų svarbiausia pareiga — sulaukyti tikinčių laudų nuo kovos už tikinčiųjų teises. Klaipėdos katalikai esą gali pilnai būti laimingi ir neatgavę neteisėtai iš jų atimtos, pačių tikinčiųjų pastatytos bažnyčios. Užteksią senosios bažnytelės rekonstrukcijos. Vyskupai Vincentas Sladkevičius ir Antanas Vaičiūnas galesių vykti į Vatikano konferenciją, kurių nariais jie yra, posėdžius tik tada, kai sutiksia pasitarnauti ir bedieviškai valdžiai, aktyviau išjungdami į „taikos šalininkų“ judėjimą. Naujasis maskviškis „katalikų globėjas“ nerimavo dėl vienuolių veiklos aktyvumo Lietuvoje, su nerimu klausinėjo, ar neveiktų organizacija „Opus Dei“ Lietuvoje? (Bus daugiau)

Prezidentas Ronald Reagan po savo pasakytos kalbos Amerikos Valstybių organizacijos suvažiavime Washingtone. Jo kairėje — organizacijos generalinis sekretorius Clemente Soares, dešinėje — Panamos atstovas Roberto Leyton; už ju — saugumo vyrai.

Prezidentas pradėjo kovą su Kongresu

„Kovosiu ir padėsiu laisvės kovotojams“

Washingtonas. — Prez. Reaganas trečiadienį paprašė Kongresą patvirtinti naują paramą 270 mil. dol. sumoje Nikaragvos laisvės kovotojams. Kalbėdamas Amerikos Valstybių organizacijoje, jis pasakė, kad jis asmeniškai „kalbės ir dirbs, kovos ir grumsis iki paskutinio atodūsiu“ už kovotojų tikslą, kad būtų laisva ir demokratinė Nikaragva. Gvatemaloje pasirašyta taikos planą prezidentas pavadino „istoriniu susitarimu“ ir teisingu žingsniu prie taikos Centrinės Amerikos regione.

Prezidento pagrindas

Bet prezidento pažymėjimas, kad penkių Centrinės Amerikos prezidentų pasirašytas susitarimas Gvatemaloje rugpjūčio mėnesi, nieko nemini apie Amerikos saugumą tame regione. Čia ir yra pagrindinis prezidento punktus dėl ko jis nepalaužiamai laikosi. Savo 20 minučių kalboje, jis išdėstė tuos punktus be kurių demokratija negali egzistuoti ir apie kuriuos jau buvo ne kartą kalbėjęs. „Nėra jokių naujų reikalavimų. Yra viskas pasakyta Gvatemalos pakte ir Reagan-Wright taikos plane“, sakė prezidentas. Bet kol nebus reikalavimai įgyvendinti ir kol nebus demokratinės laisvės Nikaragvoje, parama Contras kovotojams turi būti tęsiama kaip „esminė garantija, kol sandinistai įvykdys savo pažadus“, užakcentavo prez. Reaganas.

Sandinistų slaptas dokumentas

Contras vyrams parama turi būti teikiama tol, kol sandinistai išvays Sovietų Sąjungos ir Kubos karines pajėgas iš krašto ir atsakys militarinių ryšių su tais kraštais, kalbėjo prezidentas. „Sandinistai turi suprasti, kad jie negali būti diktatoriais. Vienintelis kelias yra, kad jie gali turėti politinę partiją ir būti valdžioje tik ribotą laiką, jei bus laisvi tautos balsavimais. Mūsų hemisferoje visos tautos privalo kovoti už savo laisvę. Čia negali būti jokių kompromisų, kalbėjo Reaganas. Jis priminė, kad Amerika sandinistams davė milijonus dolerių, kai jie perėmė valdžią iš Samozos, o jie tuoj susirinkę išleido slaptą dokumentą pavadintą „72 valandų dokumentu“, kuriame išdėstė savo planus Nikaragvą padaryti antrąja Kuba. Kai sandinistai gavo Amerikos milijonus, tuo pačiu metu jie siuntė ginklus El Salvadoro komunistams.

Vėl įmesti į kalėjimą

Prezidentas klausė, kaip galima siekti demokratijos, kai tūkstantiniai politinių kalinių tebelaikomi kalėjimuose. Leidimas veikti vienai radijo stociui ir išeiti vienam laikraščiui dar nereikia demokratijos. Socialistų krikščionių partija suruošė Managoje demonstracijas, kuriose dalyvavo apie 4 tūkst. žmonių. Sandinistai leido demonstraci-

jas, bet tuoj po to suėmė 18 jų vadų ir įkalino. Buvęs Venezuelos prez. Campins dalyvavo kaip svečias demonstracijose ir po to pareiškė savo pasmerkimą sandinistams. Kalėjimuose tebėra apie 10,000 politinių kalinių, daugelis iš jų ten laikomi jau 8 metus.

Dabar Nikaragvos piliečiai žino ką reiškia tironija. Slaptoji policija Maskvos pavyzdžiu seka kiekvieną pilietį, nes yra sudaryti „bloko komitetai“. Sandinistų kariuomenė turi plačias teises. „Ir šita sistema sandinistai nori primesti ne tik Centro Amerikos valstybėms, bet ir mums visiems“, kalbėjo prezidentas.

Kongreso moralinis išpareigojimas

Jei nebūtų laisvės kovotojų, sandinistai nebūtų pasirašę Gvatemalos akto, sakė Reaganas. Net ir dabar, kai jie pasirašė taikos paktą, jie tebesiūnia ginklus El Salvadoro komunistams, kurie kaip partizanai nori ten nuversti teisėtą vyriausybę. „Mes norime, kad laisvės kovotojai sugrįžtų į laisvą ir nepriklausomą Nikaragvą. Amerikos Kongresas moralinai išpareigojo padėti tiems vyrams ir negali nuo to pasitraukti. Aš asmeniškai pasižadėjau jiems padėti, ir aš to neatsisakysiu. Jie kovoja ne vien tik dėl savo laisvės, bet ir dėl mūsų laisvės“.

„Aš reikalauju ir kovosiu, kad būtų paskirta 270 mil. dol. parama kariniams ir laisvės kovotojų išlaikymo reikalams ir kad ta parama būtų išdėstyta per 18 mėnesių periodą. Ta parama būtų tol, kol bus Nikaragvoje įvesta pilna demokratija. Kai bus tai padaryta, liks pinigai eis krašto sustiprinimui“.

Nori Washingtono pripažinimo

I pripažinti kalbą atsiliepė skeptiškai demokratai. Charakteringiausias yra Californijos kongr. George Miller pasakymas po prezidento kalbos: „Administracija nenori taikos tame regione“.

New Yorke į Jungtines Tautas yra atvažiavęs Nikaragvos sandinistų prezidentas Daniel Ortega. Po Reagano kalbos, kalbėdamas su New York Times reporteriu, jis pasakė, jog tai yra „viešas susikirtimas su Centrinės Amerikos vadais“, bet jis pasakė, kad galima galvoti apie sovietų ir Kubos karinių pajėgų išvedimą, jei Washingtonas su-tiktų tiesiogiai tartis su ju vyriausybe“.

KALENDORIUS

Spalio 9 d.: Denis, Liudvikas Bertrandas, Dionyzas, Publija, Dalius, Brangulė, Eglė.
Spalio 10 d.: Danielius, Butautas, Aukšė, Gilvydas, Pranciškus Borgija.

ORAS

Saulė teka 6:55, leidžiasi 6:21. Temperatūra dieną 60 l., naktį 40 l.

Isteigė sovietų žmogaus teisių grupę

Maskva. — Aktyvūs žmogaus teisių kovotojai ši antradienį pranešė, jog isteigia Tarp-tautinės Žmogaus Teisių sąjungos Maskvos skyrių, kurio centras yra Frankfurte, Vakarų Vokietijoje, ir kuris savo skyrius turi jau 20 kraštu. Organizatoriai pranešė Vakarų žurnalistams, jog ši grupė veiks viešai, registruodama žmogaus teisių įvykius visoje Sovietų Sąjungoje ir juos pranešdama užsieniui. Šis naujas skyrius yra pirmas po Helsinkio teisių grupės išblaškymo 1982 m., kai jų nariai buvo areštuoti.

Sekė disidentus

Policija atvyko į tą namą, kurioje buvo spaudos konferencija, kai ta konferencija jau buvo baigta. Bet jie, pasigindę 10 min. Valery Senderov motina, kurios bute tos grupės nariai buvo susirinkę, išvyko. Paklausti, kodėl jie glasnost laikais atvyko, tai policininkus lydėjęs civiliai apsirėngęs žmogus, pasakė, kad susirinkimas privačiame bute gali trukdyti kaimynams. Senderov jiems pasakė, jog jie nepažeidė jokių įstatymų. Kai žurnalistai paklausė jų pasisakyti savo pavardes, jie tuoj pat išvyko. „Mūsų grupė nėra politinė“, sakė V. Senderov, kuris yra disidentas ir tik šių metų pradžioje Kremliaus amnestuotas.

Pagrindiniai tikslai

Senderov pasakė, jog steigėjai turi ryšius daugelyje sovietų miestų, dirba su patarėjais ir užrašys valdžios elgseną politinių kalinių atžvilgiu. Jų tikslas — vadovaujančių asmenų po-elgiu su tikinčiaisiais ir psichiatrinėse ligoninėse laikomų žmonių dėl politinių priežasčių bausimo atskleidimas.

Si grupė gilsins ir iki šiol nepaliestas sritis, kaip parazitizmas, vengimas darbo, tikrini-

nigu Roku Puzonu.

Užsienio spaudos žiniomis, tardymo metu Bogušui pasiskundus KGB viršininkui Eismantui, kad anksčiau buvus saugumiečių sumuštas, šis atsakė: geriau būti fiziniai sumuštam, negu šešerius metus sėdėti...

mas laišku ir klausymais telefoninių pasikalbėjimų.

Padėtis nepagerėjo

Visais klausimais jie žada informuoti pasaulį, kas darosi Sovietų Sąjungoje, sako grupės patarėjas Vladimir Pimenov, kuris yra vedęs danų pilietę ir kuris negauna leidimo išvykti į Daniją. Alexander Podrabinek, kuris yra skyriaus patarėjas psichiatrijos sričiai, mano, kad ir Gorbačiovo metais padėtis nėra pagerėjusi, nes politiniai kaliniai tebelaikomi psichiatrinėse įstaigose.

Teisių grupės vadovai

Šio skyriaus steigėjais yra Valery Senderov, religinių teisių gynėjas Alexander Ogorodnikov, Glasnost neoficialaus laikraščio narys Kirill Popov ir žmogaus teisių aktyvistas Pavel Slavin-Borovsky. Jie antradienį iškėlė reikalą pranešimui sovietų vidaus reikalų ministerijai, kad įkurta teisių sąjungos taisyklės. Ta organizacija buvo isteigta 1972 m. Andrei Sacharovo rūpesčiu, kad pasaulis gintų disidentą Aleksandrą Soldženitsina.

Konfiskuoja knygas

Maskva. — Užsienio spaudos agentūros praneša, kad tarptautinėje knygoje mugeje Maskvoje buvo konfiskuota 70 užsienyje atspausdintų knygų, jų tarpe apie 50 išleistų Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Beveik visos konfiskuotos knygos yra į Vakarų emigravusių rusų autorių, pavyzdžiui, Yossifo Brodskio ir Vasilij Akšionovo. Knygos buvo konfiskuotos tuo pagrindu, kad jų turinys apšmeižiantis sovietinę santvarką. Pažymėtina, kad konfiskuotųjų knygų tarpe yra ir hebrajų kalbos gramatika. Sovietų Sąjungoje yra draudžiamas hebrajų kalbos mokymas.

— Irakas bombardavo penkis Irano tanklaivius ir alyvos iren-gimus prie Persų įlankos. Taip pat paleido raketas Iranas, kurios buvo skirtos Bagdado miestui. Daug žmonių esą užmušta.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Klaipėdos žvejų kultūros ir sporto rūmų vienietui priklauso 70 naujų studentų, moksleivių ir darbininkų. Jiems vadovauja Klaipėdos konservatorijos dėstytoja Irena Nakiene ir baletmeisteris Vidas Mačiūskis. Jų programoje — pamario dainos, legendos ir padavimai. Jie nori atgaivinti senuosius muzikos instrumentus. Šis vienetas rengia lauko programą, žvejų sutikvųjų ir palydėtuvių koncertus.

— Washingtono praėjusių pirmadienį naują sesiją pradėjo Vyriausias Teismas be vieno nario, kai į pasitraukusio vietą Kongreso politikieriai nenori paskirti prezidento nuomintojo teisėjo Robert Bork. Vyr. Teismas turi daugia, negu tūkstantį bylų, kurios liečia abortus, religiją, teises kalbėti, žmogaus teises ir diskriminacija.

— Nikaragvoje žmonės pritrūko pirmojo po uždarymo išleisto „La Prensos“ laikraščio numerio, kurio tiražas 250,000. Teko dar papildomai spausdinti.

— Chicago teisme atsirado neįprasta byla, kai Wieboldto krautuvių administracija užvedė bylą prieš buvusius direktorius ir šerinkus, kurie prileido, kad krautuvis priėjo prie bankroto. Iš jų dabar reikalaujama sumokėti 90 mil. dol. už neleistinus pirkinius.

— Amerikos baletu trupės, suvažiavusios į New Yorką, atliko specialia programą nemokamai, kad sutelktų daugiau pinigų kovai prieš AIDS ligą. Baryšnikovas tam reikalui sukūrė specialų šoki. Nancy Reagan buvo garbės vadovė. Bilietai nuo 50 iki 5,000 dol. buvo visi išpirkti. Tie, kurie aukėjo bent 1,000 dol., buvo pakviesti dalyvauti balijau su baletu žvaigždėmis.

— Austrijoje išleista knyga, kurioje sudėtos M. Gorbačiovo kalbos už taiką, nusiginklavimą ir tarptautinį bendradarbiavimą. Tai knygai įžanga parašė buvus Austrijos kancleris, socialistas Vėno Kreisky.

— Maniloje bus susektas pasikėsinimas pagrobti prezidentę Aquino kritiško momento metu, tačiau kritiško momento kai kurie kariuomenės daliniai spėjo pastebėti itartinus asmenis ir suėmė 20 asmenų.

Lenkijos komunistų reformos be Solidarumo

— Varšuva. — Lenkijos komunistų partijos Vakarų pasiekusiam rašte sakoma jog Politbiuras svarstė reformų pasiūlymą, kurios liečia politines, socialines ir ekonomines reformas Lenkijoje, įskaitant ir tiesioginiai žmonių rinktą ant-rųjų rūmų parlamentą.

39 puslapių dokumente, kurį gavo tarptautinė United Press agentūra, rašoma, jog turi būti dramatiški pakeitimai pagerinti ekonominiams gyvenimui ir atleisti suvaržymai organizacijų veikimui, susirinkimams ir kitoms žmogaus teisėms. „Mes esame pakeliui į ekonomines reformas ir į politines sistemos reformas“, sako prezidento Jaruzelskio pakeičiamai, kurie paruošė minėtą dokumentą ir kurį patvirtino Ministerių Taryba Varšuvoje.

Antrieji parlamento rūmai

Dokumente rašoma, jog partija daugiau nesiinteruos „monopoliniu būdu“ ir organizuoja ant-rųjų rūmų Sejmą iš įvairių vietovių, kurie išrinkdavo savo atstovus į tą seimą. Kad būtų duotas vietiniams atstovams didesnis politinis pripažinimas, yra reikalinga antrieji parlamento rūmai, rašoma dokumente.

Šių rūmų nuomone, įskaitant ir veto teisę, būtų daromi nutarimai, kaip turėtų tvarkytis lokalinės savivaldybės. Šis pasiūlymas buvo svarstomas galingojo Politbiuro posėdyje antradienį ir bus pateiktas Centro Komitetui ap-svarstyti, kurį sudaro 200 deputatų. Šeštadienį specialioje sesijoje turėtų būti svarstomas ekonominės reformos planas.

„Žemės drebėjimas“

Vyriausybės nutarimų pranešėjas Jerzy Urban, nesigilindamas į šio plano detales, pasakė, kad šios reformos yra

kaip „žemės drebėjimas“. Tai būsiančios tikros reformos, sakė spaudos konferencijoje Urban. „Mes norime eiti radikaliu keliu, kad galėtume išnaudoti visas galimybes Lenkijos ekonomijoje“.

Reformų programa numato leisti privačią inicityvę steigti prekybą ir kooperatyvus ir juos užregistruoti valdžios įstaigose. Nebereikės gauti leidimo iš vyriausybės. Programoje bus pakeliamos kainos, bet užšaldomi atlyginimai, kas Lenkijoje bus labai prieš gyventojų norą. Urban betgi labai aiškiai pasakė, jog vyriausybė neįsivadins Solidarumui dalyvauti šiu planų įgyvendinime.

Bet kiti šaltiniai iš komunistų partijos narių išpėja, jog jei tas planas ir bus priimtas ant popieriaus, jo įgyvendinimas susilauks daug pasipriešinimo iš aparatikų ir vyriausybės med-vedžių, kurie turi geras pozicijas valdžios darbuose.

Bogušio patirtis pas KGB viršininką

Ok. Vilnius. — Užsienio spauda pasiekusiomis žiniomis, į milicijos būstinę Vilniuje buvo iškvietas vienas iš rugpjūčio 23 dieną Vilniuje įvykusios taikos demonstracijos dalyvių — Vy-tautas Bogušis. Čia apie dvi valandas Bogušį tardė pats KGB viršininkas Eismantas, kuris detaliai klausinėjo, ar Bogušis prisidėjo prie Vilniuje įvykusios demonstracijos organizavimo, klausė, ką žinąs apie kitus asmenis dalyvavusius demonstracijoje, priekaištavo, kam Bogušis pasirašęs drauge su keliais kitais asmenimis atvirą laišką Sovietų Sąjungos generaliniam prokurorui protestuojant prieš milicijos grubų elgesį su trimis nieku nenusikalčiusiais piliečiais — Nijole Sadūnaite, Robertu Grigu ir ku-

SPORTO APŽVALGA

KAIP IR KODĖL „DINGO“ AUSTRALIJA?

Pasirodžius knyga „Išėjimas lietuvių sportas“, greta pranešimų ir kelių trumpų, palankių atsiliepimų, liepos 10 d. „Draugas“ ir liepos 17 d. „Dirva“ idėjo Antano Laukaičio rašinius, kuriuose autorius skundžiasi, priekaištuoja dėl sporto veiklos Australijoje ignoravimo. Kad būtų aiškiau, susipažinkime su kai kuriais netolimos praeities faktais.

Australijos Lietuvių Fizinio auklėjimo sąjungos (ALFAS) pirmininkas J. Jonavičius 1979 m. liepos 8 d. laiške ŠALFASS centro valdybos pirmininkui Pr. Berneckui, tarp kitų reikalauja, kad „ALFAS valdyba... nutarė išleisti Australijos sporto veiklos istoriją, kurią redaguoja Leonas Baltrūnas“. Pr. Berneckas, 1979 m. liepos 17 d. laiške J. Jonavičiui, apgailestauja, kad juodviejų laiška apsilenkė ir praneša, kad ir ŠALFAS „yra numatęs išleisti emigracijos nuo 1945 iki 1978 sporto veiklos istoriją... apjungiant... taigi ir Australiją... ar dar nebūtų vėlu kalbėtis ir tarti? Gal tilptume visi vienoje knygoje?... Leidžiant du leidinius... daug kas kartosis... Kalbėjau su Sigitu Krašausku... jis pilnai sutinka net, jei Jūs pagaidautumėte, su Jūsų L. Baltrūno Australijos skyriaus redakcija... prašau pasisakyti, ar sutiktumėte talpintis su Jūsų plačia 30 metų apžvalga... Siunčiu ir laiško nuorašą, į kurį iki šiai dienai negaunu atsakymo“.

Jonavičius 1979 m. rugpjūčio 30 d. atsako Berneckui: „Gavę Jūsų laišką telefonu susirūšome su dauguma mūsų Sąjungos vadovų ir... gavosi aiškus vaizdas, jog daugumas yra tos nuomonės, kad mūsų leidinys turi būti spausdinamas toks, koks yra užplanuotas... dėl mūsų išpareigojimo ir užsimoto formato (350 psl.) mums būtų sunku pilnomis tūpti bendrame leidinyje, o be to, esame pasirašę sutartį su spausuve... visą reikalą padaro neatšaukiami...“

Kaip matome, iš susirašėjimo paaiškėjo, kad abi Sąjungos rengiasi leisti atskirus leidinius, pašalino Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto vadovybės rūpestį sujungti abu leidinius į vieną ir lemė ŠALFASS leidinio turinį (be Australijos). ŠALFASS suvažiavime Clevelande, 1979 m. spalio 27-28 d.,

centro valdybos narys spaudos reikalams ir knygos koordinatorius Sigitas Krašauskas pranešė, kad „vyr. redaktorium kviečiamas K. Čerkeliūnas. Leidinys apimtų tremties sporto užuomazgą Vokietijoje, dabartinę veiklą Sąjungos ribose ir PLS žaidynes“. („Teviskės Ziburiai“, 1979 m. gruodžio 13 d. Str. autorius A. Supronas).

Knygos turinui ir struktūrai nustatyti, pilnai detalizuoti ir visa tai išdiskutuoti, ŠALFASS centro valdyba, vadovaujama Pr. Bernecko, 1979 m. gruodžio 8 d. Chicagoje susaukė posėdį, kuriame pakviesti dalyvavo: Pr. Berneckas, V. Adamkus, Vyt. Grybauskas, Br. Keturakis, J. Baris, S. Krašauskas, R. Babickas, Z. Žiupsnys, Z. Degutis, A. Supronas, P. Petrutis, Pr. Mickevičius. Apie posėdį Br. Keturakis taip rašė „Drauge“ 1979 m. gruodžio 21 d.: „Kadangi K. Čerkeliūnas... pats dalyvauti negalėjo, visi redakciniai klausimai buvo pavesti tvarkyti Pr. Mickevičiui. Šis, perėmęs iš S. Krašausko tolimesnį... darbą apibūdina, nuosekliai aiškino ir siūlė str. temas (jis pasiūlė apie 30 temų. Pr. M.), išjudindamas dalyvius diskusijoms... išvardijo nemažai asmenų, kurie, jo nuomone, šioms darbams būtų tinkami. Diskutuojant... prieita išvada, kad leidinys ribosis tik ŠALFASS-gos veiklos apimtimi...“ (visi pabraukiami mano Pr. M.).

Būtina čia pridurti, kad nei šiame posėdyje, nei kitame, kurį 1980 m. gruodžio 13 d. Chicagoje, ŠALFASS c.v. pritariant, suaukė leidinio redakcija, nei centro valdyba, nei gausūs bendradarbiai nekelė australų reikalo. Antrame posėdyje dalyvavo: Br. Keturakis, A. Tamulynas, Vyt. Grybauskas, J. Juška, J. Baris, E. Šulaitis, R. Dirvonis, Z. Degutis, E. Vengianskas, A. Bielskus, P. Petrutis, Z. Žiupsnys, Pr. Berneckas, J. Gustainis, S. Krašauskas, V. Numgaudas, Pr. Mickevičius. Be to, posėdį žiaujančius aplankė dabartinis Lietuvos garbės gen. konsulas V. Kleiza ir žurnalistas A. Juodvalkis.

Beje, Australijos lietuviai jau 1980 išleido savo didžiulį sporto veiklos leidinį (368 psl.).

Redakcijos vardu Pr. Mickevičius

Niujorko lietuvių atletų klubo vyrų A krepšinio komanda, laimėjusi taure ir meisterio vardą ŠALFASS žaidynėse Niujorke 1987 m. gegužės 17 d. Iš kairės: J. Matulaitis, R. Vaitkus, M. Vaitkus, J. Milukas, G. Mikalauskas; II eil.: J. Didžbalis, R. Naronis, C. Shaefer, R. Šimkus, P. Torney, S. Birutis.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KREPŠINIS ŠIANDIEN

Stebint Australijos lietuvių sportinį gyvenimą, ypač kasmetines Australijos Lietuvių Sporto žaidynes, reikia džiaugtis tenyškio lietuviško jaunimo jungimosi į savų sporto klubų veiklą ir jų entuziastingu dalyvavimu įvairiose varžybose ir tradicinėse metinėse žaidynėse. Ypač gražiai, atrodo, reiškiasi jaunieji krepšininkai. Džiaugiamiesi jaunųjų Australijos lietuvių krepšinio klubų veiklą, randame vėta supažindinti mūsų skaitytojus su australiškėmis „Musų pastogės“ liepos 27 d. sporto skyriuje atspausdinto Viktoro Adomavičiaus straipsnio ištrauka. (Red.)

ŽODIS SPORTININKO

Per paskutinius 15 metų Australijos lietuviai ne vien tik kad nenusiilpnėjo krepšinio sporte, bet galima sakyti, kad palyginus su pakilusiu Australijos krepšinio lygiu, net ir sustiprėjo. Tik, deja, mūsų sportininkų pavardės šiomis dienomis yra mažiau žinomos bendruomenės tarpe negu praityje. Gal ir teisingai sakoma, kad rėmėjų skaičius sumažėjo ir savo nedalyvavimu krepšinio rungtynėse, metiniuose baliuose ir metiniuose klubų susirinkimuose negali pasidžiaugti įvykiais laimėjimais ir naujų žvaigždžių technika. Per tą laiką vis tiek esame išauginę iškilų krepšinininkų. Per eilę metų Geelongo „Vyties“ klubas laimėjo Viktorijos provincijos pirmenybes, Geelongo miestas, pagerbdamas šį atsiekimą, net išties savaitę laikė iškęles lietuvišką vėliavą miesto rotušės bokšte. Tai dėka nenuilstamo trenerio ir klubo pirmininko Stasio Šuto. Krepšininkai Kardas, Wosnyak Šutas ir Obeliūnas sudarė Geelongo komandos pagrindą ir sėkmingai žaidė pirmoje divizijoje. Taip pat eilę metų laimėjo sporto švenčių pirmenybes.

Mažoji Tasmanijos lietuvių kolonija su savo „Perkūno“ sporto klubu iškilo į pirmąją krepšinio komandą, kurią remia Tasmanijos televizijos stotis, bendruomenė ir australai krepšinio mėgėjai. Petras Stenwix ne vien tik vadovauja klubui, bet taip pat paruošė savo tris sūnus, kurie kartu su Radzevičium atstovavo Tasmanijos lietuviams valstijos rinktinėje. Darren Stanwix ir dabar žaidžia Tasmanijos rinktinėje.

Prieš kelierius metus šias komandas, per sporto šventę nugalėjo Sydnejaus „Kovas“. Treneris Petras Andriejūnas išsilaugino jaunių žaidėjų komandą, kurie žaidžia su greičiu ir technika. Andrius Svaldenis šiandien žaidžia už Australijos pirmą diviziją NB Lygoje ir skaitomas vienas iš

geriausių šio krašto krepšinininkų. Prieš metus, kai latvių Australijos rinktinė ruošėsi vykti į Latvių pasaulio sporto šventę, turėjo sužaisti Sydnejuje prieš „Kovo“ komandą. „Kovas“ laimėjo 30 taškų persvara. Per paskutines sporto šventes pasirodė, kad „Kovo“ klubas turi gražią ateitį su savo žemiau 18 metų krepšinininkais, kurie laimėjo pirmą vietą. Neatsilieka ir Adelaidė. Visados sporto šventėse dalyvauja su pilnu sąstatau ir per paskutines Pabaltiečių šventes, įvykusias Adelaidėje, Petras Urnevičius su savo penkiais metimais užtikrino lietuviams pergale vykti krepšinio varžybose. Petras yra laimėjęs Henriko Šalkausko medaliu, kaip iškiliasias sporto švenčių krepšininkas.

Andrius Svaldenis šiuo metu geriausias Australijos lietuvių krepšinininkas. Žaidžia Australijos aukščiausioje N.B. Lygoje už Sydnejaus australų Supersonic klubą.

„Varpo“ sporto klube Rikis Leknius ir Stasys Ragauskas buvo pakviesti žaisti už valstijos pirmos divizijos komandas. Rikis su St. Kildos klubu apvažiavo Pietų Ameriką ir bavo skaitomas vienas iš kovingiausių komandos narių. Edis Ragauskas žaidė už St. Kildos pirmos divizijos komandą.

„Varpas“ per visą savo gyvenimo laikotarpį yra žaidęs Viktorijos aukščiausioje A klasėje t.y. Business House. Per tą laiką yra laimėjęs dvi pirmenybes. Pirmoji buvo prieš 30 metų, antroji prieš dvejus metus. Prieš finalines rungtynes, prieš dvejus metus, „Varpas“ išmušė iš finalų galingą ANZ.I komandą, kur Povilas Adomavičius, žaisdamas centru, sumetė 28 taškus ir rungtynės buvo lietuvių laimėtos 6-taškų persvara. Povilas taip pat yra laimėjęs Henriko Šalkausko

medalių. Varpiečiams yra siūlomos iš australų komandų visokios lengvatos žaisti už juos aukštoje divizijoje. Sportininkai atsakė priimti šiuos pasiūlymus ir aukoja savo laisvalaikį lietuviškam jaunimui. Edis Ragauskas treniruoja vyrų komandas, Dovydas Sadauskas žemiau 14 m. berniukus ir Povilas Adomavičius žemiau 18 berniukus.

„Bulleen“ moterų komanda šiais metais laimėjo B klasės pirmenybes. Šioj komandoj žaidžia trys buvusios Viktorijos rinktinės žaidėjos. Rasa Statkuviene, Angelė Tamošiūnaitė-Kristens ir Rita Šidlauskaitė. Komanda treniruoja Gabija Žiedienė.

Atgyja senieji klubai. Brisbanės „Baltijos“ klubas pirmą kartą po ilgos pertraukos praėjusiais metais, pasirodė sporto šventėje.

Lietuviška dvasia smarkiai plaka sportininkų širdyse. Aukodami paskutinę laisvalaikio minutę jie sportuoja, lanko mokyklas, dalyvauja renginiuose ir visa tai daro ne vien tik sportui, bet mato, kad per sprtą galima išlaikyti lietuvišką bendruomenę. Sutinku, kad reiktų mums visiems atkreipti didesnį dėmesį į jų pastangas. Juk dažnai jie aukojasi be jokio užnugario, be jokios galimybės pasikalbėti apie praėjusius laikus, apie buvusius žvaigždes, apie buvusius įvykius. Nėra progos pasisemti lietuviškos dvasios draugiškos nuotaikoj, susipažinti su buvusiais iškiliais krepšinininkais ir vadovais. Šio tipo lietuviško lobyno pasisemti jaunimas gali tik per draugišką bendravimą.

Formalios institucijos, kaip organizacijos ir mokyklos gali tik suteikti žinias, bet retai uždega jaunuoli, veikti lietuviškas naujais būdais, kaip vienas prieš kito prieidavo, vyresnis prieš jaunesnio ir prasidėdavo kalbos apie atsiekimus ir ateitį. Rezultate žiūrėk jau jaunuolis kandidatuoja kur nors į valdybą.

Viktoras Adomavičius

Ok. Lietuvoje

KAIP SEKASI VILNIAUS „ŽALGIRIUI“

Vilniaus „Žalgiris“ Sov. Sąjungos aukščiausios lygos futbolo čempionato 25-tojo turo rungtynes žaidė Alma Atoje, kur susitikimas su „Kairato“ komanda pasibaigė 2:2. Po šių rungtynių Vilniaus „Žalgiris“ Sov. Sąjungos aukšč. futbolo lygos turnyrinėje lentelėje stovi ketvirtroje vietoje (iš 16-kos). Iš 25 žaistų rungtynių 11-ka laimėtų, 7-nios pralaimėtos ir 7-nios lygiosios.

Kitas S. Sgos pirmenybių rungtynes „Žalgiris“ žaidė spalio 4 d. savo aikštėje Vilniuje su Leningrado „Zenitu“. Šių žaidynių pasekmės mums dar nežinomos.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuomiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	3 mėn.	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Sešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyso naužiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir namus

Tel. RE-Inance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popietį ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIULIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak
išskyrus treč. Šešt. 12 iki val popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnelės,
titeliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811
Dr. Tumasonio ofiso perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybe — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 438-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Klevelandietis A. Nagevičius ir detroitietis V. Petrusis su Clevelando ir Detroito tarp miestinių golfo rungtynių pereinamąja taure.

KRIKŠČIONIMS PASAULY

Visą spalio mėnesį į Romą suvažiuavę 230 vyskupų iš viso pasaulio svarsto pasauliečių rolę povatikaninėje Bažnyčioje. Patariamąją rolę dalyvauja 20 specialiųjų sekretorių ir 60 pasauliečių klausytojų. Nors neteko dar matyti žinių iš sinodo eigos, pašnekėsiai su įvairiais pareigūnais Romoje ir į sinodą važiuojančiais vyskupais prieš jį duoda pagrindo numanyti, ko galima iš sinodo tikėtis.

Nors neįmanoma sinodo išdėvų išpranašauti, manoma, kad sinodas parems pop. Jono Pauliaus II bendrą planą konfrontuoti sekuliarizuotą, nušventinto pasaulio kėslus, kviečiant visus katalikus naujai atsigręžti į Kristų ir evangeliją.

Romos Laterano universiteto emerita teologijos profesorė Rosemary Goldie sako, kad bus pasiūlyta moteris įtraukti į Vatikano II suformuotą Tarp-tautinę teologinę komisiją, į kurią dabar įeina 30 pasaulinio mato katalikų teologų, iki šiol visi vyrai. Kita galima rekomendacija būtų moteris šventinti į diakonatus, kas jau būtų sakramentiniai šventimai, sakė prof. Goldie. Kiti sinodo stebėtojai mano, kad nemažai bus diskutuojami pasauliečių sąjūdžiai, svarstant, ar nebūtų naudinga vietiniams vyskupams pripažinti tokius sąjūdžius, net ir jeigu jie dėl politinės veiklos būtų kontroversiški, kaip Italijoje veikianti Communione e Liberazione (CL). Pagrindiniai debatai dėl jų bažnytinio pripažinimo, bent Italijoje, yra tarp Katalikų Akcijos, kilusios dar prieš II Pasaulinį karą, ir palyginti naujos, tik po Vatikano II suvažiavimo susiformavusios CL. Iki šiol tarp jų vykusiose diskusijose Katalikų Akcija buvo kritikuojama už bejėgiškumą, o Communione e Liberazione už siauramintiškumą ir religijos supolitiniimą.

Vietinių vyskupų pripažinimo laukia ir kiti pasauliečių sąjūdžiai, jų tarpe ir 1983 m. įsteigtas „Alpha Omega“, kuriam dabar priklauso tik 100 narių ir kurių centrė yra Romoje. Šio sąjūdžio tikslas yra paruošti pasauliečius būti pamokslininkais ir tikėjimo mokytojais, ypač visai bažnyčių nelankantiems. Tokie paruošti pasauliečiai tuomet eina apaštalaudami iš namų į namus su vietinės parapijos klebono igaliojimu. Parapijoms priklausančius jie paruošia sekmadienio Mišioms, pristatydami to sekmadienio skaitinius, kad „jie patirtų Mišias ne kaip tuščias apeigas, bet kaip dvasinį pergyvenimą, atsinaujinimą“.

Sios grupės koordinatorius Romoje Mario Chiaro tikisi, kad sinodas pripažins tokių pasauliečių apaštalautojų teisėtumą, kaip mokytojų bei evangelijos perteikėjų, kas sudarytų jiems reikiama erdvę savo darbui. Tačiau Bažnyčia savo istorijoje niekuomet neskubėjo pripažinti pasauliečių rolės šioje sferoje, gal kaip tik baimindamasi sunkumų tokius judėjimus kontroliuoti, nes lig šiol vyrauja samprata, kad jei Bažnyčia ką nors pripažįsta, ji atsakinga ir už to organo veiklos padarinius.

Iš tikrųjų, vyskupų sprendimas šiuo klausimu nėra jau savaimė aiškus. Čia figūruoja ne tik hierarchijos pasitiekėjimas pasauliečiais. Čia iš tikrųjų glūdi jau nuo pat Naujojo Testamento laikų matoma įtampa tarp pasidavimo, atvirumo spontaniškam Šv. Dvasios veikimui ir Bažnyčios vadovų pareigos išsaugoti tikrąją Kristaus dvasią ir Bažnyčios vieningumą. Čia įeina ir vien-

gumo samprata: kaip suprantamas vieningumas? Kaip atskirti Šv. Dvasios veikimą nuo nelabosios, nelaukiant, kol kiekvieno judėjimo vaisiai išsirutulios savo pilnatvėje, kada jau lengva atskirti kiekvieną šaltinį, bet gal jau gali būti padaryta neapsakomai daug žalos.

Praeityje Bažnyčia daugiausia laikėsi konservatyviai, pripažindama tik tuos judėjimus, kurie sutiko būti pavaldūs hierarchijai. Bet šie, pasivesdami Bažnyčiai, turėdavo atsisakyti savo spontaniško charakterio, galutinį balsą savo veikloje turėdavo patikėti dvasiškams, dažnai net nedayvaujantiems sąjūdyje. Šiandieninės pasauliečių organizacijos nenori atsisakyti pasaulietiškos autonomijos, nors jos labai pageidautų bažnytinio pripažinimo. Ar sinodas pakeis savo toki istorinį nusistatymą? Jam praėjus, sužinosime.

Manoma, kad šis sinodas pažymės posūkį Jono Pauliaus II popiežiaus kadencijoje, o ir pačioje povatikaninėje Bažnyčioje. Viena arena, kur tai išryškės, tai santykiuose tarp JAV Bažnyčios ir Vatikano. Pagal liuteroną Richard Neuhaus, jo knygoje „The Catholic Moment“, katalikų Bažnyčioje dabar vyksta didelė kova tarp progresyviųjų ir konservatyviųjų, kas iš tikrųjų atspindi kovą vykstančią ir plačioje Amerikos visuomenėje. Todėl, jo nuomone, ir masiniai susižinojimo tinklai taip domisi vidi-niais Katalikų Bažnyčios reiškiniais.

Jis rašo: „Katalikiški karai... yra dalis didesnės kultūrinės kovos amerikiečių visuomenėje. Tie, kurie baimin-gai stebi įvairių evangelikų bei fundamentalistų religijų su-bruždimą viešojoje arenoje, su-neužslėpta panika stebi gali-mybę, kad šie subruždimai pasi-reikš ir Amerikos katalikuose. Tiems asmenims, Vatikanas II yra pasidaręs kaip totema: paskutinė likusi institucinė priebėga konservatyviųjų bai-giamam užgožti liberalizmui“.

Šis Neuhaus pareiškimas, manyčiau, perdėjo Bažnyčios rolę JAV „kultūrinuose kan-ruose“, tačiau negalima nuneig-ti, kad bent dalis tos „kovos“ vyksta sinode. Po sinodo pa-aiškės, ar „kova“ buvo tinkamas žodis šiems svarbiems svarstymams sinode apibūdinti. Tačiau šis sinodas, be abejoj, yra kritiškas momentas nuolati-niame Bažnyčios vadovybės dar-be, stengiantis interpretuoti ir teisingai įgyvendinti Vatikano II vedamąsias mintis.

Penkios pagrindinės temos su-daro sinodo diskusijų pagrindą: kiekvieno krikščionio pa-šaukimas į šventumą; krikščio-niškos bendruomenės sąranga – tokia, kuri vadovaujasi ne žemiška galios logika, o Šv. Dvasios logika – Dievo šeimos, praturtintos įvairiomis savo narių dovanomis; visų krikščionių pareigą apimti visą krikščio-niškąją tiesą: ir tą, kurią Bažnyčia moko apie Kristų, ir tą, kurią ji moko apie žmogų ir visuomenę, nepaklūstant viešai opinijai, o drąsiai stojant „rieš sekuliaristinę srovę; dėmesį naujoms evangelizacijos pastan-goms, siekiant pasiekti žmones jų įvairiose gyvenimo aplinkose; dėmesį naujoms formoms krikščio-nių gyvenimo pasaulyje, stengiantis praktiškai, istorijoje realizuoti visuotiną žmogiškąjį kilnumą, kuriant naują „meilės civilizaciją“. Idomu bus patirti konkrečius šių svarstymų pasekmes mūsų krikščioniškame gyvenime savo parapijose ir savo kaimynystėse.

a.j.z.

Prezidentas Ronald Reaganas sveikina Angelę Nelsienę, stebi vysk. Paulius Baltakis ir (dalinai pridengtas) Jonas Kavaliūnas.

ILGIAU LAUKTI NEBUVO GALIMA

Lietuvių Bendruomenė kviečia į politinę konferenciją

JUOZAS KOJELIS

Praėjo 13 metų nuo paskutinės veiksmų konferencijos, kurioje dalyvavo centrinės politinį – rezistencinį darbą dirbančios organizacijos. Čia buvo suformuluotos sugestijos, kurios maždaug orientuotų lietuvišką visuomenę. Centrinę vietą tose sugestijose užėmė išsiviję ryšiai su Lietuvos lietuviais klausimas. Ta konferencija įvyko 1974 White Plains vietovėje ir išsivijęs istorijoje žinoma tuo vardu.

Laikas bėgo, gyvenimas keitėsi, viena po kitos kilo naujos problemos, bet naujos veiksmų konferencijos vis nebuvo. Tokios konferencijos reikalas stipriai buvo pajustas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo metu 1983 m. Chicagoje. Jausdami visuomenės susirūpinimą, VLIK ir PLB pirmininkai seimo metu pasirašė susitarimą „bendro respekto, lygiateisiškumo ir kooperacijos dvasioje (tartis) dėl Lietuvos laisvinimo veiklos“.

Konkretizuodami tą pareiškimą, tų organizacijų atstovai dar tais pačiais 1983 metais „sutarė kviešti veiksmų konferencijas White Plains konferencijos 1974 metų tvarka“.

Nuo pastarojo susitarimo praėjo penkeri metai, o konferencijos kaip nėra, taip nėra. Nekalbant jau apie visuomeninę atsakomybę prisėmusius asmenis, kiekvienas jautresnis tautos reikalams lietuvis puikiai supranta, kad tokios konferencijos būtinos, kad jos

turėtų būti periodinės, o netikėtai svarbiems reikalams iškilus, kviečiamos nepaprastos konferencijos.

Neišskant priešasčių, kurios veiksmų konferencijų sukvi-timą trukdo, reikia pozityviai vertinti faktą, kad lietuvių poli-tinė (ne veiksmų) konferencija kviešti ryžosi Lietuvos Bendruomenė.

Iniciatyvą politinę konferenciją kviešti ėmėsi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdy-ba, o svarstysimus klausimus apsprendė, kalbėtojus parinko ir visą konferencijos tvarką nustatė kartu su JAV ir Kana-dos LB kraštų valdybomis ir PLJ sąjungos valdyba. Konfe-rencijai kviešti pritarimai gauti ir iš kitų kontinentų LB kraštų valdybų.

Svarstysimi klausimai

Didesnės ir mažesnės orga-nizacijos, ad hoc komitetai ir pa-vieniai asmenys darbuojasi Lietuvos laisvės labui. Visi dir-ba, kas kaip išmano, ir už tai visiems priklauso geras žodis. Tačiau ir geros valios darbas ne visada duoda gerus vaisius. Todėl konferencijoje bus padaryta bendroji laisvinimo veiklos apžvalga ir paryškinti konkretūs laisvinimo veiklos uždaviniai, į kuriuos mūsų dar-bai turėtų orientuotis. Reikia laukti įdomių ir atvirų laisvini-mo veiklos klausimais diskusi-

ju, kuriose galės dalyvauti ir nuomones pareikšti didelis skaičius žmonių. Ne pakeltu balsu, kas neretai pasitaiko kai kurių autoritetingų organiza-cijų suvažiavimuose, bet ramiu argumentavimu, logikos stiprumu ir pateiktų faktų tikrumu bus įtikinti dalyviai ir plačioji visuomenė.

Antras klausimas, kurį svarstys konferencija, tai ryšių su pavergta tauta klausimas. Bendruomenės aplinkraščiuose nurodoma, kad tas klausimas bus svarstomas „galimų tarp-tautinės politikos pasikeitimų šviesoje“.

Kol Lietuva pavergta, kol Kremliaus valdovai laužo savo konstituciją, leidžiančią „sąjunginėms respublikoms“ iš sąjungos išstoti, vargu kiti pasi-keitimai būtų pakankama prie-zastis nuo reikalavimų rusams išsinešdinti iš Lietuvos atsi-sakyti. Bet bus labai įdomu išgirsti argumentus tų, kurie kažkokius pasikeitimus numato, kurie turėtų lemti esminius laisvinimo veiklos taktikos pasikeitimus. Lietuvių tautos rezistencijoje prieš okupantą, bent iš pagrindžio spaudos, kokių nors posūkių nepastebima.

Trečias klausimas, į kurį konferencija giliau žvelgs, tai „tariamų karo nusikaltėlių paieškos analizė bei gairių ateities veiklai nustatymas“.

Šis klausimas yra irgi labai svarbus, nes liečia visą išsiviją, o gal ir visą lietuvių tautą

Visame kultūringame pasaulyje ta problema sprendžiama civili-zuotu būdu, tik Jungtinės Amerikos Valstybės sudaro išimtį ir artėja prie Sovietų Sąjungos. Iš antros pusės, daug aštrios kritikos iš mūsų pačių tarpo pasigirsta adresu tų, kurie jau keleri metai Teisingumo departamento veiksmams prieš tariamus nacius priešinosi. Reikia laukti, kad šioje konfe-rencijoje negatyvioji kritika igaus pozityvių pasiūlymų formas.

Šiomis trimis problemomis ir apsiribos LB politinė konfe-rencija.

Konferencijos dalyviai

Kalbėtojais ir pranešėjais yra kviešti akademikai, spaudos žmonės ir patyrę visuomeni-ninkai. Bus ir amerikiečių. Pranešėjų pavardės netrukus bus paskelbtos spaudoje. Tik jau galima pranešti, kad konfe-rencijoje dalyvaus ir kalba pasakys drąsus rezistentas, septynerius metus atkalėjęs Sibiro koncentracijos stovyklose ir visai neseniai į Ameriką atvykęs prof. Vytautas Skuodis.

Konferencijos dalyviai yra pakviesti atvykti į Baltuosius rūmus, kur atitinkamų sričių ekspertai padarys pranešimus ir praves diskusijas.

Konferencijos dalyviais yra kviečiami buvę Vliko kūrėjai nacių pogrindyje Lietuvoje ir Laikinosios vyriausybės nariai, taip pat atstovai laisvinimo veiksmų, politinių partijų ir rezistencinių organizacijų, LB kraštų valdybų, ad hoc komi-tetų, spaudos ir informacijos tarnybų ir kitas politiniuose dabuose besireiškiantis

Toronto mergaičių trio dainuoja Worcesterį Putnamo seselių rėmėjų renginy.

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

5

Per visą kelionę mus lydėjo maži žali obuoliai, kietai ir nelabai skanūs. Kartais, valgydami tamsius, apskrudintus mėsos šmotelius, turėdavom klausiti Joku, ką mes valgom, bet jis nevisuomet galėdavo pasakyti. Špioninkai mūsų tarpe tikindavo, kad valgom keptą katę, bet mes netikėjom, kad tokį valgi, kuris Kinijoje yra brangus skanėstas, kiniečiai išsivaistytę neišmaneliams užsieniečiams. Šiaurinėj Kinijoj teko valgyti lotoso šaknis. Jas paduodavo supjaustytas mažais gabaliukais, išvaizda buvo kaip storų salierų, bet skonis buvo į saldumą ir labai savotiškas. Visą valgydavome šakalukais ir buvo nuostabu, kaip greit mūsų grupė prisitaikė prie neįprasto valgymo būdo.

Pusryčiai pagal Bejingo instrukcijas buvo vaka-rietiško stiliaus, atseit, kiaušiniene, duona, kava. Viena iš neišaiškinto Oriento paslaptį man tai ir pasiliko, kaip galima kiaušiniene ir skrudintą duoną padaryti negardžius. Rodos gi kiekvienas vaikas galėtų pradaužti ant keptuvės kiaušini ir pašildyti duoną, o tačiau Kinijos virėjai vis tiek rado būdą pagadinti kiaušiniene skoni.

Mūsų vadovas rado išeitį: „Tie, kurie norėjo, galėjo

pasirinkti kinietiškus pusryčius, ir didžioji grupės dalis taip ir padarė. Kiniečiai pusryčiams duodavo neišvengiamus ryžius, mėsos patiekalą ir įvairiausių bulkiučių su arbata. Ypač visi pamėgom „steamed buns“.

Tai buvo bulkiutės panašios į lietuviškas pūn-kas, tiktai baltos su slyvų koše viduje. Pietūs užsibaigė saldinaiais, vieton įprastinių žaliu obuoliu, ir mes vėl ėjom dairytis į krautuves. Plaukėm iš viso keturias valandas, į kelionės galą kalnai kiek praretėjo, pakrantės atsirado namukų. Kai kur namukai plūduriavo vandeny – laivai, kuriuose gyveno kiniečių šeimos, žaidė vaikai, kybojo padžiau-ti baltiniai. Ūmai mūsų dėmesį patraukė vaizdas, kuris mane atminties žaibu grąžino į vaikystę. Prieš save mačiau kadaise vaikystėje matytą Repnino paveikslą: Volgos burliokai tempė prieš srovę didelį laivą, tempė iš visų jėgų, net priguldami prie žemės. Visi griebėsi foto aparatų. Mūsų laivas priartėjo iki fotografuojamos distancijos, ir aš staiga sustingau iš nustebimo. Burliokai buvo moterys!

Sakoma, kad žmogus, krintantis į mirtį iš aukšty-bių, lyg greitame filme peržvelgia visą savo gyvenimą. Panašiai man dabar per sąmonę šmėkštelėjo vaizdų eilė. Gloria Steinem, patogiai įsisėdus putų vonioje, kalbasi su žurnalistais, įrodinėdama, kad moterų privilegija ar netgi pareiga yra žudyti negimusius kūdikius. Bela Abzug kaip ji šoka džiaugsmo šoki, nes prezidentas Carteris „feministėms“ dovanoją penkis milijonus dolerių. Studentės, iškilmingai metančios ir laužą savo krūtinukus. Laikraščiuose graudūs „feminisčių“ skundai, kad vyrai jas apipila dovanom, kailiais ir deimantais ir tuo užgožia jų kovingumą. Skundai, kad kapitalistiniuose kraštuose moterys gyvena priespaudoj ir tik socialistinėse respublikose

moterys gali džiaugtis pilna laisve... Laivas praplaukė pro vargšes moteris ir aš taip ir nesuspėjau padaryti nuotraukos.

Netrukus priplaukėm Yang Shuo miestelį, kur laukė mūsų pažįstami autobusai. Turėjom laisvą pus-valandį, taigi išėjom pasivaikščioti po miestelį. Tokius laisvus pusvalandžius mes stengėmės išnaudoti praleis-dami juos kinietiškoj kasdienybėj. Miestelis susidėjo iš dviaukščių cementinių namų, gatvėje jokio moto-rizuoto judėjimo, bet pilna žmonių. Socializmu nepasi-tenkiną kiniečiai čia kūrė laivų prekybą. Staliukas ant šaligatvio, keletas atviručių – ir jau biznis. Beveik visos mūsų ponios čia apsirūpino kareiviškom kepurėm su raudonom žvaigždėm priešaky. Kėpurės kainavo po vieną dolerį.

Kelionė atgal į Guiliną irgi buvo labai įdomi. Apie penkiasdešimt mylių važiuojam per kinietišką kaimą tarp gražių kalnų. Ryškiai galėjom matyti kaip tirštai buvo apgyvendinta Azija. Netgi ir čia kaimuose vidury Kinijos žmonių knibžėjo. Atrodė arba jie namuose nesutelpa, ar nenori juose būti. Štai čia dailidė savo šviežiai surestas kėdes išstatė tiesiai ant gatvės pakraščio, važiuojam pro kokia dvidešimt kėdžių. Čia vėl autobus turi sustoti, nes per gatvę eina ančių pulkas. Visas transportas vyksta arba žmonių tempi-mais keručiais, kuriuos kiniečiai prikrauna nuostabiai aukštai, arba dviračiais. Dviračių apkrovimo mene kiniečiai yra pasiekę virtuoziškumą. Pasirodo ant dviračio galima vežti dvi dideles kiaules. Kiaulės buvo sukūtos į savotišką krepšį ir atrodė kaip suvystyti vaikučiai. Galima sukūsti apie dvidešimt vištų į vieną krepšį ir vežti jas dviračiu. Vienas kinietis važiuo dviračiu užsikroves stalą ir dvi kėdes.

(Bus daugiau)

Lietuviai Floridoje

Sunny Hills, Fla.

**JONUI ZUBAVIČIUI
70-TĮ ŠVENČIANČIUI**

Jonas Zubavičius — vienas iš labiausiai Sunny Hills lietuvių telkiniui nusipelnusių žmonių. Jo 70-tasis gimtadienis suteikė progą bent trumpai apie jį parašyti.

Jonas Zubavičius

Jis gimė 1917 m. rugsejo 26 gražiausiam vakarinės Zemaitijos kampely Plateliuose. Išskyrus keletą mokslo metų ir Lietuvos kariuomenės tarnybų laikotarpį, iki tėvynės tragedijos iš Zemaitijos nesitraukė. Anksčiau įgijęs buhalterio profesiją, 1941 m. buvo pakviestas į Kretingos apskrities valdybą vyr. buhalterio darbu ir iki pasitraukimo į Vokietiją 1944-ųjų rudenį tvarkė apskrities valdybos, jos įmonių bei valsčių savivaldybių biudžetinę atskaitomybę.

Karo pabaiga ir pokari išgyvens įvairiose Bavarijos vietovėse. 1949 m. atvyko Ameriką. Porą metų pagyvenęs Lindene, NJ, 1951 m. išsikūrė Clark, NJ, vietovėje. Ten dirbo, iki sulaukė 62-ro gimtadienio ir pasitraukė į pensiją.

Kur leis pensininko dienas, Jonas jau seniai buvo numatęs. Sunny Hills gerai apžiūrėjęs, kun. Jonas Borevičius, SJ, vizito proga 1972 metais Jonui šią vietovę aptardamas palygino su Zemaitija ir Dzūkija. Vos porai mėnesių praėjus, atostogų paėmęs, jis ir pats su žmona po Sunny Hills važinėjo, vaikščiojo, gėrėjosi kvepiančiomis pušimis. Netrukus iš Deltonos nusipirko namo statybai sklypą ir tik laukė pensijos. Sunny Hills apylinkė kitas atostogas leisdamas, 1974 m. plačiais reportažais vietovę aprašė „Drauge“ ir „Darbininke“. Jo paties žodžiais ir Sunny Hills jį pasekė daugiau kai 40 jo draugu, o po kelių išvykų atsiradę apie 200 lietuvių sklypų savininkų.

Pasistatęs namus labai gražioje vietoje, gale didžiulio golfo lauko, Jonas Sunny Hills apsigyveno 1979 metais. Čia rašančiojo paprašytas pensi-

ninko aštuonerių metų gyvenimą aptarti, pasakė: „Nuo 1979 metų gyvenu čia, Sunny Hills, ir jaučiuosi labai patenkintas, kad turėjau progos iš kun. Borevičiaus apie šią vietovę sužinoti ir tokiu būdu jam tenka nuopelnas, kad čia vystosi lietuviška kolonija...“

Iš to kas iki šiol parašyta, ryškėja tik Jono nuopelnai Sunny Hills lietuviško telkinio kūrimuisi. Verta dar priminti ir Jono visuomeninę veiklą aplamai. Tai buvo paryškinta 70-to gimtadienio proga (ir kaip tik

gimimo dieną!) žmonos Valės suruoštoje puotoje. Čia tarp pusšimčio vietinių dalyvavo ir Jono artimas draugas, New Jersey lietuvių visuomenininkas bei laikraštininkas Julius Vėblaitis. Jis, ryškindamas kai kuriuos Jono biografinius momentus, papasakojo ir tai, kad sukaktuvinininkas buvęs aktyvus New Jersey lietuviškų organizacijų dalyvis, ypač reiškęs LB veikloje. Iš LB veiklos jis nepasitraukė nė Sunny Hills įsikūrus: vietinės LB apylinkės valdyboje yra turėjęs įvairias pareigas, net pirmininko. Šiuo metu jis — LB Sunny Hills apylinkės sekretorius.

Sauliakalniuose patogiai įsikūrusiam, sukaktuvinininkui Jonui linkiu dar daugelio saulėtų metų!

Alfonas Nakas

**GYDYTOJAI VĖL LANKO
LIGONIUS NAMUOSE**

Po ilgos pertraukos gydytojai vėl pradėjo lankyti pacientus namuose, kaip sako dr. Robert H. Taylor, JAV šeimų gydytojų akademijos pirmininkas. Jis sako, kad greitai augantis gydytojų skaičius, naujos

Medicare taisyklės ir miniaturizacija gydytojų instrumentuose prisidėjo prie šio gydytojų pradėjimo vėl lankyti pacientus namuose. Pastaruoju metu smarkiai paaug skaičius namuose esančių pacientų, kurie visvien reikalingi gydymo, kadangi Medicare atsisako mokėti už ilgesnį gydymą ligoninėje. Todėl dabar jauni gydytojai internai vėl mokomi, kaip lankyti pacientą namuose. Nors lankymas namuose ima daugiau gydytojo laiko ir dėl to labai brangiai kainuoja, tai visvien gerokai pigiau negu gydymas ligoninėje.

Chicago Cable TV

PRANEŠA

NAUJĄ CABLE PATARNAVIMĄ: 47 PAGRINDINIAI KANALAI IR HBO

TIKTAI \$19.95 MĖNESIUI

NOW SHOWING

HBO World Stage

BILLY JOEL FROM LENINGRAD, USSR

The Piano Man plays Russia by storm — and HBO World Stage takes you there!

DAY TIME

Saturday Oct. 24 9PM

Tuesday Oct. 27 10:30PM

THE NAME OF THE ROSE

SEAN CONNERY F. MURRAY ABRAHAM

A thrilling, chilling whodunit, set in a medieval monastery.

HBO Sunday Oct. 11 10:30PM

HBO Comedy Hour Live!

Joe Piscopo

Anything can happen — and probably will — when Joe Piscopo brings his comic genius to HBO!

Saturday Oct. 31 9PM

WORLD CHAMPIONSHIP BOXING LIVE!

Undeatable MIKE TYSON vs. Undeatable TYRELL BIGGS

Tyson unified the heavyweight crown — but can he keep it from the #1 WBA-ranked contender?

HBO Friday Oct. 16 9PM

HBO

New Package Brings Big Savings; Includes FREE Remote Control, Standard VCR Hook-up, Cabletime Monthly Magazine, \$1 Installation. Plus HBO... Your Ticket To Fabulous Selection of Movies and Special Events. Over 100 Different Titles Each Month, Exclusive Live Sports Coverage, Unforgettable Concerts and Comedy Experiences and World Premieres of Films Made Just For You!

To get the new Chicago Cable TV HBO package with 47 exciting basic cable channels, for only \$19.95 + \$1 installation, call...

CHICAGO CABLE TV AT 434-7014

You get more entertainment, great service, and a great deal. Call us now.

SuperStation WTBS CW USA NETWORK AMERICAN MOVIE CLASSICS ESPN

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

42 Ir Campbell — 2 aukštų mūr. pastatas: viskas modernu, 2½ auto mūr. garažas; **Įkurta TAVERNA** 1-mam aukšte su 3 kamb. butu; 5 kamb., 2 prausyklų butas 2-ram aukšte. Pukios pajamos — įsikrautymo stovyje. (312) 650-1072

GARFIELD RIDGE

55 Ir Moody apylinkėje sav. parduoda 3 mieg. mūr. namą; 1½ auto garažas; didelė alum. saulės veranda su 3 bėgių laisvas. Pamatykite įvertinimui. Teiraitis angliškai. 585-9154

ATIDARAS APŽIŪRĖJIMUI

Seštadienį 1 - 3:30

4729 S. Kolin — 7 kamb. „stucco“ namas A — 1 stovyje. Ištasas sklepas; auto garažas — kaina 70's vidurkis.

NUŽEMINTA KAINA ant 5 krautuvų skersai Marquette Park geroje 67 Ir Mozart apylinkėje.

SATELLITE R. & L ESTATE 737-2300

Erdvus 2 aukštų namas! Tinkantis giminingai šeimai. Kiekvienam po 3 mieg.; ramiroje aplinkoje ant 1 akro žemės su daugeliu vaismedžių. Tikta! \$94,900.

5.1 akras su daugeliu vaismedžių! Graži, nuosali, privati aplinka. 3 mieg. namas tinkamas giminingai šeimai. Daugelis pušų, ažuolų, plius prūdas — \$289,900.

Century 21

Olisek & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

HELP WANTED

PART TIME WEEKENDS & HOLIDAYS

PERFECT FOR COLLEGE STUDENTS

Work 12 hrs. Sat., Sun. & holidays with additional hrs. available

COMPUTER-PRINTER OPERATOR

Some stock work required. Good salary. Located south of Loop.

CALL LINDA: 431-6130 MON. - FRI. 9 to 3:30

DRIVERS NOW HIRING DRIVERS

****MUST SPEAK FLUENT ENGLISH****

Getco Distribution Services is now hiring drivers for flatbed operation. Must be at least 25 years of age, have 2 years verifiable over-the-road experience, and a good driving record. We offer a competitive wage & benefit package. If interested apply in person to: **Getco Distribution Services** 5330 W. 39th St. Cicero, IL 60650 856-7077 An Equal Opportunity Employer

FULL TIME-PART TIME

A large international company has several openings in its Public Relations Department. Up to \$80 per night. No selling required. Must be willing to meet and work with people. Call Mr. Zilber for appointment; Mon thru Fri after 7 p.m. and Sat/Sun after 11 a.m. 312/271-0066 **GENERAL DEVELOPMENT CORP.**

FOR RENT

BRIGHTON PARKE

Išnuomojamas 4 kamb. butas; 1-mam aukšte, apšildomas, suaugusiems be gyvuliukų. Skambinti 847-4571

FOR SALE

Parduodama vartota, geram stovyje „LAZY BOY“ KĖDĖ Turi du pakelimus. Skambinti 778-6849

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui paskambinkite skubiai — JABAR.

O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. — 434-7100

NEW CONSTRUCTION — OAK LAWN OPEN HOUSE Sunday 12 - 4

9440-44 So. McVicker — 2 deluze bfl-levels: full bsmt; 3 baths; lge bdms: close to shopping-schools-transp.; 586-6416 after 5 p.m.

MARQUETTE PARKE 69-ta Ir Rockwell apylinkėje parduodamas namas. Skambinti po 6 val. vakaro (219) 872-2578

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje

VIDEO REKORDERIUS 839-5829

MLSP KOMPIUTERIŲ

pagaiba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiestuose. Sažiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų įvairiose apylinkėse, mieste ar priemiestyje. Suinteresuoti prašau skambinti ar užėiti pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21

KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutę Ščerbaite Mayer** dėl sažiningo pataravimo ir velturių jūsų namų įkainavimo.

ATIDARI APŽIŪRĖJIMUI sekmadienį 1 - 4 v. p.p.

3730 W. 63 Pl. — naujas namas: 3 mieg., 1½ prausykla, ištasas sklepas, ažuolo kabinetai, daugelis priedų — 63 Ir Hamlin. Apžiūrėkite dabar.

3611 W. 60 Pl. — 7 kamb. ir 4 dideli miegam. pav.; moderni virtuvė; pirta; pušis; 2 auto garažas; 3 kamb. butas pajamoms arba giminingai šeimai; St. Nick parapijoje; daug priedų — skubiai teiraukitės dabar.

No. 922 — 65 Ir Lawndale: 1½ aukšto namas. 5 kamb. ir 2 mieg. 1-mam aukšte su gražia kabinetu virtuve ir moderniška prausykla. 3 kamb. butas viršuj giminingai šeimai arba pajamoms; ištasas sklepas; alum. papuošimas; naujas stogas ir elektra; centrinis vėsinimas; 2 auto su atidarymu garažas; daug priedų — 65-ta Ir Lawndale. Apžiūrėkite dabar!

No. 928 — 64 Ir Lawndale: 7 kamb. mūrinis su 3 dideliais mieg., prijungtas, pušimis apkaltas TV kamb. arba 4-tas mieg., sklepe žaidimo kamb., didelis vaikams žaidimų kiemas, 2 auto garažas, naujas šild. pečius, stogas ir vandens katilas. 64-ta Ir Lawndale yra graži apylinkė su gerais kaimynais. Namas vertas prašomos kainos. Paskubėkite — skambinkite dabar.

No. 934 — 67 Ir Lawndale: 2 butų, 3 kamb. ir 1 mieg. kiekvienam bute; moderni virtuvė ir prausykla savininkui; atskiras apšildymas; nereikalingas remontas; 4 m. stogas ir žeminiui langai; naujas 2½ auto su atidarymu garažas. Tikta! \$45,900 pirmam paskambinimui — paskubėkite.

No. 938 — 63 & St. Louis: 2 butų mūrinis namas su 6 kamb., 3 mieg. kiekvienam bute; didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu (2 auto garžų tunnų tepalui duobė; ištasas sklepas su virtuve sav.; daugelis gėlių ir priedų — 63-ta Ir St. Louis. Skambinkite dabar.

No. 956 — Pravažiukite 6106 So. Sacramento, bet netrukdykite. 2 butų mūrinis namas su 6 kamb., 3 mieg. 1-mam aukšte ir gražus 2 mieg. butas 2-tram; ištasas sklepas; 2 auto garažas; atskiras apšildymas; nauji nuo sienos iki sienos kilimai; visur išdažyta; geram stovyje. Paskubėkite pirkimui paskambinti.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937

Elektrinis ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas 1aras

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Tunu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sažiningai.

655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

Offer available to new HBO subscribers. HBO may not be substituted for any other premium service. Offer subject to standard installation on one TV set, in wired serviceable areas. Other restrictions may apply. *Registered trademarks of Home Box Office, Inc. ©1987 Home Box Office, Inc.

ROMOS GATVĖMIS

PETRAS MELNIKAS

Grįžęs iš Italijos, po metų pavartai užrašus ir visa kelionė kaip iš rūkų pradeda keltis, ryškėti. Šiais, 600 metų nuo Krikščionybės Lietuvoje įvedimo, metais tiktų apsaugoti bent dalį tos ilgos kelionės 1986 metais. 1987 metais lietuviai ten važiuo.

Kai užsūnūs orlaivų pabudai, atrodė, kad viskas kitaip vyksta. Įsivaizduodavai, kaip pildysis svajonė vėl aplankyti kraštą, kur gyvenai, mokeisi, ir išemigravai į Ameriką. Noras aplankyti pildėsi, bet važiuotė per daugiau 30 metų pripašė neišildomų kelionės smulkmenų, kurios dabar buvo kitokios, juokėsi iš fantazijos, kad viska ten atrasi taip, kaip palikai.

Nusileidi Romoj ant aerodromo cemento laukų. Tolimi pušų skėčių brūkšneliai horizonte. Autobusai išvežioja keleivius į milžinišką apytūstį internacionalinį pastatą. Laukimas prabėgančių, ant linijos nepasirodančių lagaminų. Pokši vežimelio rateliai ir pasų tikrinimo būdele. Pro policiją į bagažų kontrolę. Ir galų gale laukiamajame labai pasenusio jaunesniojo žmonos brolio ir jo žmonos glėbyje. Prisimeni jį, kaip studentą, dabar jau oru, kažkokios istaigos vyresnįjį.

Vaikščiojant vakare naujo Romos priemiesčio nuolaidžia pagrindine aleja, matai, kad sukurta čia nauja stilinga apartamentų statyba, darni net su senosios Romos dalim. Devynaukščių pastatų masė pajvirainta balkonais pilais gėlių. Pirmam aukšte dailios krautuvės ir gatvės vidury augmenija. Tarpas tarp šaligatvio ir krautuvų — stilinga akmenėlių mozaika. Prieš barus — staliukai.

O prieš 30 metų čia buvo laukai...

Lengvas naujas autobusas, rodos, „piktu spartumu“ skuožia medžiuose paskendusiu Nomentana bulvaru į kiek senesnę Romą. Statyba kaitaliojasi, bet darniai. Nuo dešimtaukščių blokų iki vilų su sodais. Skaitai šimtus krautuvėlių užrašų: Tintoria, Salumeria, Trattoria... Vila Torlonia... Pro taisomą Porta Pia ir senąjį Romos mūrą atsiduri tarp Finansų Ministerijos ir krautuvėlių, XX Settembre stotelėj.

Stengies atpažinti pastatus vitrinas, kurių veidrodžiuose atsispindi tavo žilstantys plau-

kai. Viskas kažkaip lyg kitaip atrodo. Medžiai paūgėję, daugiau žmonių, mažų vitrinų, lyg siauresni šaligatviai. Šoninė Salamandra gatvė ant šaligatvio sustatyti automobiliai! Piemonte gatvė pasieki pensionatą, kur dvejus metus gyvenai čia studijuodamas — kieme dabar stiklinė Fiat parduotuvė.

Taip visa pasikeitė... Ieškai trečio aukšto lango, prie kurio studijavai ir žiūrėdavai į kampingą judrų restoraną, kurio jau nėra. Net Boncompagni gatvė nuo paūgėjusių medžių tamsoka, kaip naktis. Po tiek metų senas vaizdas lyg palaidotas po gatvę užguliusiom nekarpomom medžių šakom. Net vėjelio vėsos nepraleidžiančiom.

Kai ką atmintis gražina prie Amerikos ambasados užpakalinį vartų, pakeliui į Via Veneto: tos vešlios palmės sode! Tie gelsvi pastatai, kurie kažkada turbūt buvo kilmingųjų rūmai, o kitų pastatų gatvę neatpažįsti. Kai kurie nauji, tokių nebuvo.

Štai ir Via Veneto. Pilna vos slenkantių mašinų. Excelsior viešbutis. Staliukai ant šaligatvių abiejuose gatvės pusėse. Ant visų pastatų stogų milžiniškos, seniau čia nebuvusios orlaivių linijų reklamos! Babelis. Į kitą gatvės pusę tarp judančių mašinų bijai su žmona praeiti. Bet vairuotojai pristoja ir praleidžia. Drąsos.

Kitoj gatvės pusėj krautuvėlės, į kurią įeina žmona, tu — į knygyną. Lauke laukdamas, ryji visą gatvės reginį, kad atsimintum (čia gal jau nebegrįši). Klausaisi praeivių kalbų: švedų, vokiečių prancūzų, ir įkyrių mašinų klaksonų.

Pasiūlai pailsėti netoli esančiame Borghese parke. Corso D'Italia, prie seno Romos mūro pasikeitęs: išraustas griovys pravažiavimui po Via Veneto. Parke medžiai gerokai užaugę, pasidarė mišku. Suoleliai — išplėstom lentom, viename sėdi keista senė, lyg išprotėjęs senis kalba pats su savimi.

Gal nesaugu? Sulaižę ledų porcijas, skubate atgal. Leidžiantis pro Amerikos ambasadą, Via Bissolati, ieškai sporto reikmenų parduotuvės, kur trumpai seniau dirbai — dabar ten arabų oro linijų įstaiogos. Prieš Panamerican apsaugai prieš teroristus stovi italų kariški džipai su

Penki lietuviai, įkopę į Mt. Lafayette viršūnę White Mountain National Forest New Hampshire valstijoje. Iš kairės: dr. Jonas Dūnčia, Antanas Grauslys, Ričardas Grauslys, Kazimieras Grauslys ir dr. J. J. Savickis.

kareiviais (prieš 4 mėnesius buvo bombarduota Libija). O mašinos gatvėj tik lekia ir kriokia abiem linkmėm. Visai ne taip, kaip seniau, galvoji iki XX Settembre gatvės. Žmona pavargę, batukai nutrynė kojais ir tu ištroškęs nuo karščio...

Kartą Nomentana autobuse, rodos, vos spėjį soferio paklausti ir jam neaiškiai linktelėjus galva, autobusas sustoja, bet nesitikras ar vietoj. Išlipai. Iš užpakalio vyras užkalbina ir nurodo Karalienės Reginos gatvėj tramvajaus sustojimo vietą. Vėliau tik sužinojai, kad su soferiais Romoj negalima kalbėti. Užklausti, jie ušičiaupę kaip moliuskai, atrodė rūtūs, nemandagūs.

Moterėlė tarmiškai užkalbina tave, belaukiant tramvajaus, ir turbūt spėlioja, kas tu toks be jokio tarmiškumo esi? Mat Italijoje kiekvienas šneka su maža regiono spalve. Ilpės dundi paskutiniu Romos tramvajum šalia universiteto klinikų, Verano kapinių, S. Giovanni Laterano ir staiga pasirodo skylėta apvalaus Koliziejaus masė, trijų aukštų arkos, storos aptrupėjusios, du milenijus išsilaikiusios sienos. Šmėstelį lyg Konstantino arka. Jaunavedžiai fotografuojasi prie senos bažnytelės ant kalno. Praleikia Circo Massimo žole apaugusi dauba su išlikusiais perimetro griuvėsiais. Seka Pašto Ministerija. Šv. Pauliaus vartai, maža Cajo Cestio piramidė ir bėdini seni namai. Netoliese čia — buvusios skerdyklos, gazo cisternos, Didysis Turgus.

(Bus daugiau)

SPANDAU KALĖJIMAS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

R. Hesso paslaptinga mirtis (savizudybė — o gal samokslas?) nuėjo į istorijos lapus. Tačiau spauda, radijas ir televizija beveik dvi savaites Hitlerio pavaduotojui paskyrė labai daug vietos ir laiko, talpindama prieškarines nuotraukas, NSDAP suvažiavimo filmus, pasikalbėjimus su sūnum — architektu.

Negali būti jokių abejonių, kad R. Hesso taikos misijos skridimas išgelbėjo jam gyvybę Niurnberge, tačiau vokieška „media“ kartu apgailestauja, kad visi slapti aktai — Hesso tardymai, vesti Čiurčilio įsakymu ne slapstosios tarnybos pareigūnų, bet užsienio reikalų ministerijos tarnautojų (D. Britanijos min. pirm. nepasitikejo slapta tarnyba!) yra „po užraktu“ ir viešai galės būti atskleisti tik 2016 m.

Hitleris savo igaliojimą pavadinęs psichiniai nesveiku, tačiau jo sveikatą tikrinęs anglas gydytojas pareiškė, kad Hesses bu-

ves hypochonderis (hipochondriazė yra psichoneurotinė žmogaus būseną, kai jis perdėtai nuolat yra susirūpinęs savimi, savo sveikata ir dėl to liguistai vaizduojasi esąs nepagydomai sergąs arba turįs nepagydomai sergančius organus su liguistomis jų funkcijomis — L.E., VIII t., psl. 267). Prie savęs R. Hesses turėjo rusvos spalvos, iš Tibeto atvežtą skystimą.

Ne tik Hitleris Hessa pavadinęs psichiniai nesveiku, bet taip pat ir Stalinas, kadangi Hitlerio pavaduotojas anglams pranešė, kad birželio mėn. Vokietija užpuls Sov. Sąjungą. Stalinas tvirtai tikėjo į nepuolimo sutartį ir niekuomet negalvojo, kad Berlynas pradės karą prieš Maskvą.

Su Hesso pokariniu gyvenimu stipriai buvo susištęs ir Spandau kalėjimas, kuriame jis praleido 40 metų. Tai 39 tūkst. kv. metrų pastatas, apjuostas penkių metrų aukščio mūro siena. Į Spandau kalėjimą (jis

statytas 1860-1876 m.) buvo talpinami kariškiai, o nacių laikais 132 vienutėse ir civiliai.

1947 m. gegužės mėn. 18 d. Niurnberge nuteisus septynis karo nusikaltėlius, visas kompleksas buvo kiek pakeistas ir atnaujintas. Kaliniai — Hesses, Newath, Rederis, Funkas, Dionicas, Speras ir Širachas buvo patalpinti 30-tyje atskirų vienučių, paliekant tarpe kiekvieno kalinio vieną laisvą cele, idant jie negalėtų palaikyti ryšio.

Nuo 1966 m. Hesas liko vienas, kadangi šeši kaliniai, atsižvelgiant į jų sveikatą stovi bei senatvę, buvo paleisti.

Vieno kalinio išlaikymas Spandau kalėjime Vakarų Vokietijai į metus kainavo virš 1 mil. dol. Suprantama, išlaidas padengdavo mokesčių mokėtojai.

Senstant paskutiniam kaliniui, susirūpinta pastato ateitimi. Jis yra anglų zonoje, tad stipriausią balsą turi anglai.

Susprogdinus pastatą, Spandau kalėjimo vietoje greičiausiai atsiras „supermarket“ bei anglų kariams laisvalaikio ir poilsio parkas.

DVIDEŠIMT ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. SOPHIE BARCUS

LAURINAVIČIŪTĖ Sophie Barcus šeimos radijo įkūrėja

Mūsų mylima motina ir senele mirė 1961 m. spalio 9 d. Palaidota amžinajam poilsiui Lietuvių Tautinėse kapinėse. Gimė Lietuvoje, kilo iš Šiaulių apskr., Užvenčio miesto. Amerikoje išgyveno 57 metus.

Paliko giliai nuliūdusius dukterį Aldoną Daukus, anūkus Terry, Michael ir Sophia ir kitus gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė priklausė SLA 208-tai moterų kuopai, Amerikos Legiono 271 Dariaus ir Girėno posto moterų pagalbiniam vienetui, Chicagos Lietuvių Moterų klubui, Balfui ir kitom draugijom.

Mūsų brangiajai motinai ir senelei pagerbti už jos sielą šv. Mišios buvo atnašautos šiandien, spalio 9 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome visus gimines ir draugus prisiminti velionę savo maldose.

Mes Tave, mūsų brangią, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebegrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tegul Gailestingas Dievas Tau suteikia amžinąjį ramybę.

Šią dvidešimt šešerių metų mirties sukaktį liūdnei pamini

duktė, anūkai ir kiti gimines.

Tauriam lietuviui, siuntinių į Lietuvą įstaigos steigėjui, brangiam draugui, prieteliui ir bendradarbiui

A.†A. VYTAUTUI ŽUKAUSKUI

mirus, skausmo prislėgtai žmonai GRAŽINAI, seseriai HALINAI TRAPIKIENEI, jos šeimai, giminėms ir draugams reikiame giliausią užuojautą ir kartu visi liūdime.

Marija Noreikienė Birutė Razminienė V. ir S. Endrijonai R. ir J. Tamuliai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747
MON: Mon, Tue, Fri. 9-4 Thu: 9-3 Sat: 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAUGAS, penktadienis, 1987 m. spalio mėn. 9 d.

5

Kartais man atrodo, kad šo Mes negalime sukontroliuoti kitų liežuvių, tačiau mūsų geras vaistoma ant jaunimo. gyvenimas leidžia jų nepaisyti.
Max Lerner M.P. Cato

A.†A. MUZ. PETRAS VACBERGAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1987 m. spalio 6 d., sulaukęs 79 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 35 m. Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Leonas su žmona Rūta ir kiti giminės, draugai bei pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje. Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo rinkinei ir muz. Pakšto styginių orkestrui.

Lietuvoje buvęs muzikos mokytojas ir chorvedys. Vokietijoje stipriai pasireiškė choro organizavime ir jų vedime; kurį laiką vedė Šaulių chorą, kurį laiką buvo Dainavos ansamblio chormeisteris.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas - Daimid koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 10 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydetas į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydetas į lietuvių Tautines kapines.

Vietoj gėlių prašoma aukoti lietuviškam labui. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdęs brolis.

Laidotuvių direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

A.†A. BRONIUI GIRNIUI

mirus, jo žmonai dr. BIRUTEI reikiame giliają užuojautą ir kartu liūdime.

Pranciška Televičienė Jūratė ir Marijus Sayus Antanina ir Alfonsas Leparskai Ona ir Jurgis Ribinskai Erna ir Stasys Garliauskai Juozas Sinkus

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APYLINK MUS

x Marijonų bendradarbių metinis parengimas bus lapkričio 1 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Bus gražių dovanų ir vaisių. Parengimas vyks Marijonų vienuolyno salėje, 6336 So. Kilbourn Ave. Valdyba kviečia visus atsilankyti ir paremti marijonų veiklą.

x Pasibaigus mokytojų streikui šį šeštadienį Kr. Donelaičio lit. mokyklos pradės veikti senojoje vietoje – McKay mokykloje, 6901 So. Fairfield Ave. Pamokos bus nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Tą dieną dar bus galima įsiregistruoti naujiems mokiniams.

x Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas bus sekmadienį, spalio 18 d., Gage Parko Fieldhouse auditorijoje (55 St. prie Western Ave.). Pradžią 2 val. p.p. Bus aktualių pranešimų kapinių reikalais. Visi draugijos nariai ir lietuviškoji visuomenė kviečiami dalyvauti.

x „Ateities“ akademinis savaitgalis bus pilnas idomių pasikaitų, diskusijų ir pabendraavimo. Spalio 30 d. Chicagoje Jaunimo centre bus vakaronė pagerbiant Vytautą Skuodį. Spalio 31 d. Jaunimo centre bus dvi paskaitos ir vienas pašnekesys, o vakarė bus „Ateities“ balius. Paskaitas skaitys dr. Saulius Sužiedėlis ir dr. Romas Vaštas, o savo įspūdžių iš pasikalbėjimų su Lietuvos žydais išraše pateiks Jonas Pabedinskas. Lapkričio 1 d. Ateitinių namuose po Mišių paskaitas skaitys dr. Bronius Vaškevičius ir Juozas Kralkauskas. Kiekvieną paskaitą komentuos pakviestas prelegentas, o sesijų pirmininkas praves diskusijas. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti programoje.

x Operos tradicinis balius įvyks lapkričio 7 d. Balzeke muziejaus Gintaro salėje, 6500 S. Pulaski Rd. Balius rengiamas tam, kad Lietuvių Opera galėtų tėti kultūrinę ir meninę veiklą. Todėl prašome visus kaip galint, gausiau dalyvauti naujoje ir puošnioje vietoje. Prašome status užsakyti Operos vicepirmininkui. **Vaclovo Momkaus** telefonu 925-6193. Paskambinus jam, bus suteiktos visos informacijos. Tą patį vakarą bus ir laimingųjų bilietų traukimas. Todėl prašome jau dabar, kurie dar negražio tu bilietų šaknelės, atsiųsti jas Operos adresu. Visiems jau gražiusiems Opera nuosirdžiai dėkoja. Prie Balzeke muziejaus mašinoms pastatyti yra daug vietos.

x MIAMI BEACH, FL – Noriu įkurti LIETUVIŲ NAMUS prie pat jūros kranto – jau gyvename 5 lietuviai. Yra dar pardavimui 5 studio – butai, pilnai apstatyti su visais patogumais: didelis 15 x 14 pėdų salono kambarys, mažas valgomasis virtuvė, rūbinė ir prausykla su vonia ir dušu, dujos virimui ir vėsintuvai. Metam išlaikymas 250 dol.; 2 aukštų mūrinis 20 butų namas, 30 m. senumo. Kaina 11,000 - 12,000 dol. Šiame rajone yra daug lietuvių, gražus naujas parkas ir Marina. Kompanijos prezidentas ir vedėjas **Jonas Aušra**. Kas domitės, skambinkite ar rašykite: **KRENWAL CORP., c/o JONAS AUŠRA**, 220 Collins Ave. – Apt. 9 A, Miami Beach, FL 33139, tel. (305) 531-1760.

x Dr. Petras Kisielius pasakys pagrindinę kalbą per akademią spalio 25 d. Jaunimo centro didž. salėje, minint kun. J. Borevičiaus, SJ, auksinį kunigystės jubiliejų. V. Momkus suteiks daugiau informacijų. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

x Dr. Saulius Sužiedėlis atvyksta iš Washington ir skaitys paskaitą „Vokiečių okupacijos istorinė metodologija ir OSI“ šeštadienį, spalio 31 d., 10:30 v.r. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Tai pirmoji „Ateities“ akademinio savaitgalio (X.30-XI.1) paskaita.

x Korp! Giedros susirinkimas bus spalio 11 d., sekmadienį, 11 val. ryto Balzeke Lietuvių kultūros muziejuje (6500 So. Pulaski Ave.). Programoje bus filmas „The Wings of Fame“ – apie 19 ir 20 šimtmečio žymiausias lietuves moteris.

x Šv. Kazimiero seserų vienuolija kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus laikomos motiniškam name, kad vienuolijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus spalio 13 d., antradienį, 7 val. vak. vienuolyno koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd.

x Režisierių ir teatro darbuotojų pasitarimas bus Chicagoje spalio 31 d., šeštadienį, 10 val. ryto Jaunimo centre. Rezervacijos ir informacija galima gauti, skambinant telefonui Petriui Petručiui 476-2242. Suvažiavimą rengia Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba.

x Lietuvos Vyčiai užsisakė 2 statusus į „Margučio“ sukaktuvinį pokylį, kuris bus spalio 24 d. Jaunimo centre. Organizacijos ir pavieniai asmenys gali rezervuoti vietas dienos metu skambinant Margučiui tel. 476-2242 ir vakarais – tel. 925-3682 ir tel. 246-1938.

x Akademinio skautų sąjūdžio akivaizdiniam suvažiavimui, kuris bus spalio 17 ir 18 d. Chicagoje, jau užsiregistravo dalyviai iš Californijos, Ohio, Washington, D.C., ir Kanados. Dėl suvažiavimo programos, registracijos, iškilmingos vakarienės ir kt. prašoma kreiptis pas filiterius Aldona ir Antana Rauchs tel. 312-598-7438.

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus**, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su **Rodman & Renshaw, Inc.**, patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Duodu komisių nuolaidą. Susidomėję skambinkite **977-7916**.

x Didelę dalį Antro kaimo naujos programos sudaro **Mariaus Katiliškio** novelės „Kaip surandamos žmonos“ scenizacija. Pastatymai Playhouse spalio 10, 17 ir 24 (8 v.v.); 11 ir 18 (6 v.v.). Rezervacijos ir kvietimai: **Gifts International**, 471-1424.

x PAIEŠKOMA SUAUGUSI MOTERIS, kuri prižiūrėtų naujagimį ir atliktų lengvą namų ruošos darbą. Gyventi vietoje (Burr Ridge). 5 dienas savaitėje (pirmad.-penktad.). Kambarys, pragyvenimas ir atlyginimas. Turi šiek tiek kalbėti angliškai. Dėl inform. skambinti dienomis tel. 666-1800, ext. 242 ir prašyti Pat.

(sk.)

„Margučio“ surengtame komp. St. Šimkaus 100 metų gimimo minėjime spalio 4 d. Jaunimo centre. Iš kairės akomp. Manigirdas Motekaitis, muz. Emilija Sakadolskienė, sol. Algis Valiūnas, sol. Audronė Gaižiūnienė, sol. Algirdas Brazis, sol. Roma Mastienė ir koncerto rengėjas Petras Petrutis.

Nuotr. J. Tamalaučio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KOMP. ST. ŠIMKAUS MINĖJIMAS

Margučio vadovas P. Petrutis spalio 4 d. Jaunimo centre suorganizavo minėjimą 100 metų sukakties nuo komp. Stasio Šimkaus gimimo. Gimė 1887 m. Į šias iškilmes atvyko ir mūsų kompozitoriaus sūnūs: Algis Šimkus su žmona Irena Gedgaudaitė iš Surfside, Fla., ir Neris Šimkus su žmona Dr. Aldona Pileikaite iš Jupiter Beach, Fla.

Renginį atidarė P. Petrutis, primindamas A. Vanagačio norą specialiais leidimais pagerbti komp. Šimkų. St. Šimkaus dainos buvo spausdinamos „Margučio“ žurnale ir jo kompozicijos buvo naudojamos Margučio renginiuose. Pirminė, kad atvyko abudu kompozitoriaus sūnūs iš Floridos su žmonomis. Pakvietė rašytoją Stasį Santvarą, kuris šiemet švenčia 85 m. sukaktį, paskaitai apie Šimkų.

Prelegentas priminė garbingą praeitį Serežiaus, kurio apylinkėse gimė komp. Šimkus. Jis savo jautria širdimi jautė Lietuvos garbingą praeitį. Tėvas buvo išvykęs į Ameriką. Šimkų globojo ir mokė jo motina, bent iš pradžių, o vėliau

x Kokie gali ir turėtų būti mūsų ryšiai su Lietuva? Šį klausimą nagrinės Mykolas Drunga šiandien, spalio 9 d., 7:30 v.v. Jaunimo centre. Aktualių minčių pasiklausyti ir jas padiskutuoti kviečia jo bendraminčių, šviesiečių-santariečių ir kitų, ratelis.

x LIETUVIŲ FONDO PRADININKŲ investuotas pagrindinis kapitalas davė ir dabar duoda gerą pelną gautom palūkanom padeda klestėti ir toliau augti lietuviškai kultūrai. Pradininkų pagerbimas bus spalio 31 d., 6:00 v.v. Martiniقه salėje. Dalyvausime ir parodykime savo nuosirdumą. Bilietus prašoma išgauti iš anksto.

x Parduodu moteriškus TAUTINIUS RŪBUS – maždaug 12-ta išmiera. Skambinti (312) 423-4743.

x Halloween linksmybės – „Ateities“ vakare, kuris įvyks ta Jaunimo centro didžiojoje salėje šeštadienį, spalio 31 d. Jaunimo kūrybos premijos, karšta vakarienė, šokiai. Kvietimai: 15 dol. suaugusiems, 8 dol. jauniui. Vietas rezervuoti iš anksto skambinant p. Irenai 434-2243.

(sk.)

į aukštumas jį nešė jo gabumai. su muzikos studijomis jis pasiekė ir bendrą išsilavinimą. Jis visai laisvai naudojosi penkiomis kalbomis. Buvo vulkanisko būdo, jautraus temperamento, sangviniko ir choleriško mišinys. Mėgo blaivų protą, suplanuotą darbą. Jis matė atsikuriantį Lietuvos kaimą, išsavinio liaudies kūrybos melodijas. Lietuvių kultūros akiraty St. Šimkaus stovi kaip šviesi asmenybė. Studentavimo atostogas skirdavo vakarams ruošti.

Jis buvo našus kompozitorius, visuomenininkas, patriotas. Stebina jo darbų sparta. Ne visi jo skubėjimą suprato ir vertino. Kaip tik iš muzikų jis susilaukė priekaištų. Organizuojamas choras ir ruošdamas vakarus jis aplėkė beveik visą Lietuvą. Šimkus buvo pasiūstas į Ameriką aukų parinkti. Čia organizavo ir choras. Surinko 26,000 dol. Tada tai buvo dideli pinigai Lietuvai. Kelnuose miestuose suorganizavo choras, su jais dalyvavo seimuose, sukūrė pluoštą dainų. Amerikoje gimė ir trys jo sūnūs, kurių vienas mirė Klaipėdoje. Jo mylimas kūdikis buvo Klaipėdos muzikos mokykla, kur jis parodė nuostabią iniciatyvą. Mokykla įkūrė simfoninį orkestrą. Šimkus gali didžiulius savo išleistais dirigentais. Muzikos meno vadovai pripažįsta, kad yra didingas Šimkaus kūrinys opera „Pagirėnai“. Tą savo vienintelę operą kūrė 1931-1938 m. „Pagirėnai“ buvo statomi Lietuvos operos scenoje, bet susilaukė ir priekaištų. Tas apkartino Šimkaus nuotaiką.

Šimkus yra palikęs daugiau negu 250 harmonizuotų liaudies dainų ar jo paties originaliai sukurtų. Jis yra užrašęs per tūkstantį liaudies dainų

St. Santvaro paskaita buvo vaizdi, turininga, publikos šiltai priimta.

Muz. Manigirdas Motekaitis fortepijonu perteikė St. Šimkaus Lietuvos siluetus: Garšas laukuose ir piemenukų simfonijas. Loreta Venclauskienė aptarė Šimkaus muzikos bruožus. Lietuvos meilė jį skatino rinkti liaudies kūrybą. Jo kūrybai būdingi lietuviško romantizmo bruožai. Choriui pritaikydamos liaudies dainas, Šimkus nepasitenkino vien jų melodijų pakartojimu, o siekė praturtinti. Jo dainos skambios, lengva dainuoti. Jis apdainuoja brangiausias dalykus – tėvyne, meilė.

Meninė programa buvo turtinga. Solistė Audronė Gaižiūnienė padainavo: Vai nekuokuok, Anoj pusėj marelį, Kur bakūžė samanota. Visa meninė programa – St. Šimkaus kūryba. Naujas įvairumas buvo sol. Romos Mastienės duetas su Algirdu Braziu: Aš įsilvilkčiau čigono rūbą. Solistams akompanavo muz. M. Motekaitis. Naujumas buvo bosas Algis Valiūnas, publiką sudomines dainomis: Ko vėjai pučia, Keleliuėjau, Mergužėle brangi. Solistas susilaukė gražaus publikos dėmesio.

Tikra atgaiva buvo toliau tęsimas koncertas. Mezosopranas R. Mastienė dainavo: Išėjo tėvelis į žalią girėlę, Pamylėjau vakar, Oi greičiau, greičiau. Populiarią dainą: Plaukia saulavėlis perteikė duetas – A. Gaižiūnienė ir Alg. Brazis. Sol. Al. Brazis pasisakė, kad viena pirmųjų dainų, kurią jis išmoko, buvo St. Šimkaus Ant marių krantelio. Ją ir padainavo drauge su Kas ant žirgelio, Pilu stiklelį.

Ypatingai gražų vaizdą sudarė Dainavos choras. Visos

moterys buvo pasipuošusios tautiniais kostiumais. Diriguojant Emilijai Sakadolskienei, fortepijonu palydint M. Motekaičiui, choras padainavo Oželį, o dainuojant Šermukšnelę, dalyvavo ir sol. Gaižiūnienė. Minėjimo programą Dainava baigė St. Šimkaus dainomis: Vėjo dukra, Ežerėlis ir ištraukos iš vysk. A. Baranausko Atsiveikinimas su tėvyne.

Komp. Šimkaus jubiliejaus minėjimas buvo didingas. Gausiai perteikta jo kūryba, St. Santvaro paskaita buvo svari, publikos susirinko gausiai. Tai buvo Margučio įnašas ir mūsų kultūrinį gyvenimą. Paruoštos ir vertingos programos leidinys su prof. J. Žilevičiaus straipsniu apie St. Šimkų iš 1944 Margučio žurnalo.

Pabaigoje, atliekant Sudie, Lietuva, prie Dainavos prisijungė ir solistai: Gaižiūnienė, Mastienė ir Brazis, melodingai perteikdami Šimkaus-Baranausko atsiveikinimą su Lietuva.

Publikai entuziastiškai plojant Dainava bisui dar padainavo Vienas žodis ne kalba. Choras naujų vadovybė gerai susidainavęs.

Po koncerto dalyviai galėjo pabendrauti su dainininkais kavinėje.

Juoz. Pr.

SKUODŽIAI LIETUVIŲ PENSININKŲ TARPE

Pasibaigus vasaros karščiams ir malonumams, Chicagoje gyvenančių lietuvių pensininkų rudeninis susirinkimas buvo rugsėjo 29 d. 1 val. p.p. Šaulių namuose. Dalyvavo apie 170 narių. Atvykę laukiami svečiai – Vytautas Skuodis, jo žmona Irena, dukterė Daiva ir Balfas pirm. Marija Rudienė – buvo sutikti aplopdimentais. Svečiai ir Vytauto d. šaulių rinktinės vadovas V. Išganaitis buvo pakviesti prie garbės svečių stalo. Pirm. St. Vanagūnui visus pasveikinus, atsistojimu, susikaupimu ir tylos minute pagerbti amžinybėn nebebręžtamai iškeliavę mūsų nariai: Agota Malinauskienė ir Stasė Baltakavičienė. Plojimai pasveikinti naujai įsirašę nariai: Adomas Kniukšta, Kazys Jasmantas, Vincas Kulbonis, Emilija Benešius ir Juozas Raila. Mūsų s-gos sekr. A. Zaura perskaitė praėjusio visuotinio narių susirinkimo protokolą.

Pirm. St. Vanagūnas supažindino su iš ok. Lietuvos išrinktais svečiais ir neuilstančia Balfu pirm. M. Rudiene. Trumpai prisiminė mūsų visų patirtą Balfą globą, kai gyvenome Vokietijos ir kitų kraštų stovyklose. Gelbėjo mūsų materialiai ir moraliai. Naudojomės Balfu veikėjų mums ištiesta pagalbos ranka. Ta ranka nepailsė dabar, jos dėka šiandien savo tarpe matome okupantų rusų kalintą žmogaus teisių kovotoją doc. Vytautą Skuodį ir jo šeimos narius.

Balfas pirm. M. Rudienė savo žodyje iškėlė Balfą veiklą nuo to

laiko, kai komunistinis tvanas užgožė Lietuvą, kai pagėgeliai atsidadė stovyklose. Balfas rėmė juos tada, tiesia pagalbos ranką ir dabar visur, kur tik pagalba reikalinga. Remia Vasario 16 d. gimnaziją Vokietijoje. Savo darbu susilaukia paramos iš valdžios įstaigų ir iš mūsų visų.

Prie mikrofono pakviestas doc. V. Skuodis nuosirdžiai pirm. St. Vanagūnui padėkojęs už pakvietimą šiame susirinkime dalyvauti, suglaustai apžvelgė savo gyvenimo ir skaudžių pergyvenimų kelią. Jo gyvenimas prasidėjęs 1929 m. Chicagoje, Šv. Kryžiaus ligoninėje, kurioje gimė ir šią dieną sukako lygiai trys savaitės, kai gyvena savo gimtajame mieste Chicagoje. Kaip būtų malonu sutikti žmonių, kurie dar prisimintų jo tėvus. Dar mažas vaikas su tėvais 1930 m. išvyko į Lietuvą. Panevėžyje baigė gimnaziją, 1953 m. Vilniaus universitetą, 16 metų dirbo geologo darbą. Gavęs mokslo kandidato laipsnį buvo Vilniaus univ. dėstytojas, vėliau pakeltas docentu. Už bendradarbiavimą lietuvių pograndžio spaudoje, už žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių gynimą, už parašymą veikalų rankraštyje „Dvasinis genocidas Lietuvoje“, kuris po padarytos kratos konfiskuotas, buvo iš darbo atleistas, suimtas, kalintas, 1980 m. gruodžio mėn. nuteistas 7 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. tremties. Kalintas Mordovijos Barašovo lageryje. Šeima jį aplankydavo, bet aplankyti turėjusi teisė tik vieną kartą metuose. Iš Lietuvos ir užsienio jam siunčiami laiškeliai jo nepasiekdavo. Į jokiais derybais su sovietų saugumu neįėjus, jokios malonės neprašęs, jokių prisipažinimų, apgailestavimų bei pasizadėjimų nepasirašęs. Baigdamas padėjo Balfui, konkrečiai pirm. M. Rudienei, už padėtas pastangas ir globą.

Buvo keli paklausimai rūpimais klausimais, į kuriuos išsamiai atsakė. Taip pat į pateiktus klausimus suglaustai atsakė žmona Irena ir dukterė Daiva apie tam laikotarpiu jų patirtus nepatogumus bei nemalonumus.

Pirm. St. Vanagūnas padėjo svečiams, doc. V. Skuodžiui už išsamų savo veiklos ir išgyvenimų pranešimą. Chicago lietuvių pensininkų s-gos vardu vokieiškė piniginė honorarą – kiekvienam po šimtynę. „Gyvenimo pradžia“ dalyviai sumetė 354 dol. K. Povilaitis pasveikino su šimtaine.

Susirinkimas ir pabendraavimas baigtas prie sumuštinėlių, kavutės ir pyragaičių.

„ATEITIES“ VAKARAS
Spalio 31 dieną, šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje yra ruošiamas „Ateities“ vakaras. Jame dalyviai bus supažindinti su jaunimu, kuris šiais metais yra pasireiškęs savo spaudimais darbais: apysakomis, poetiniais bandymais, veiklos, stovyklų bei kursų aprašymais ir straipsniais.

Premijuotini rašiniai jau atrenkami. Įteikiamas pažymėjimas lydes ir piniginiai priedai. Jų šaltinis yra nušimčiai gaunami iš prel. dr. Juozo Prunskio stambios dovanos jaunuomenės geroms pastangoms paskaitinti.

Įėjimas ir vakarienė suaugusiems 15 dol., moksleiviams 8 dol. Registruojamasi pas Ireną Polikaitienę tel. 434-2243.

Toronto „Serenada“ dalyvius linksmins notaikingomis dainomis. Salė bus papuošta būdingai „Halloween“ vakarui. Gros Darius „Aidas“.

Daugiau apie „Serenadą“ ir programą seekite aprašymus „Draugo“ skyriuje „Iš Ateitinių gyvenimo“.

„Draugo“ pokylyje Martiniقه salėje vienas stalas. Iš kairės: M. Petrušienė, Irena Polikaitienė, Ateitinių fed. vadas Juozas Polikaitis, Frank Zopolis, J. Dundzia, Aukšė Kane ir svečiai iš Vokietijos.

Nuotr. V. Rimšelio